TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI RAPORU

(2013)

Bu Rapor

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nce hazırlanmıştır

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ ii
GRAFİK LİSTESİ iii
KISALTMALAR iv
SUNUŞ v
ÖNSÖZ vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 3
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 3
1- İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 3
1.1. EKONOMİK VERİLER 3
1.2. NÜFUS GÖSTERGELERİ 9
1.3. EĞİTİM GÖSTERGELERİ 14
1.4. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 15
1.4.1. İşgücü 15
1.4.2. İstihdam 19
1.4.3. İşsizlik 22
1.5. İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 24
İKİNCİ BÖLÜM 37
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 37
2.1. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 40
2.2. AÇIK İŞLER 45
2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 49
2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 54
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 59
SONUÇ VE ÖNERİ 59
KAYNAKÇA 61
EKLER 62
Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 62
Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 65
Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar 65
Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012) 67
Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013) 68
Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 69
Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri 79
Ek 4- Diğer Tablolar 83

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: GSKD'nin Sektörlere Göre Bölgesel Payları, TR52, % 4
Tablo 2: Kişi Başına GSKD, TL..... 5
Tablo 3: Yatırım Teşvikleri, 2012 6
Tablo 4: Yatırım Teşvikleri, Konya, 2012 7
Tablo 5: Açılan-Kapanan İşyeri Sayıları, Konya, ... 8
Tablo 6: Yerleşim Yeri Ve Yıllara Göre Nüfus, Konya 9
Tablo 7: Yaş Gruplarına Göre Nüfus, Konya, 2012 10
Tablo 8: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, 2012, Konya 12
Tablo 9: Net Göç ve Net Göç Hızı, Konya,2012 14
Tablo 10: Konya'ya İlişkin Göç Verileri, 2012 14
Tablo 11: Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı, Konya, 2012-2013 15
Tablo 12: Toplam Öğrenci Sayısı, Konya,2012-2013 15
Tablo 13: Geniş Yaş Grubuna Ve Eğitim Durumuna Göre İşgücü Durumu, Bin, TR52, 2012..... 16
Tablo 14: Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dâhil Olmama Nedenleri, TR52, 2012, % 18
Tablo 15: Eğitim Durumlarına Göre Başvurular, Konya,2012..... 25
Tablo 16: En Fazla Başvuru Alınan İlk 10 Meslek, 2012..... 25
Tablo 17: En Fazla Açık İş Olan ve En Fazla Başvuru Olan İlk 10 Meslek, Konya, 2012, %..... 26
Tablo 18: En Fazla Kayıtlı İşsizin Bulunduğu İlk 10 Meslek, 2012 27
Tablo 19: Yaş Gruplarına Göre İşsizlerin Sayısı, Konya, 2012 28
Tablo 20: En Fazla Açık İş Bulunan 20 Meslek, Konya- Türkiye, 2012 30
Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı, 2012, % 32
Tablo 22: Eğitim Durumuna Göre Cinsiyet Bazında İşe Yerleştirmeler, Konya, 2012 34
Tablo 23: En Fazla İşe Yerleştirme Yapılan 20 Meslek, 2012..... 34
Tablo 24: Düzenlenen Kurs Ve Katılımcı Sayıları,Konya,2012 35
Tablo 25 : İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)..... 39
Tablo 26: İşyeri Büyüklüğü Ve Sektörel Dağılımı, Konya, 2013 41
Tablo 27: Sektörlere Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, 2013, % 43
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Konya, 2013..... 43
Tablo 29: Çalışanların Meslek Ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Konya, 2013, % 44
Tablo 30: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, 2013 45
Tablo 31: Mesleklere Göre Açık İşler, 2013, % 47
Tablo 32: Temininde Güçlük Bildiren İşyeri Sayıları, Konya, 2013 50
Tablo 33: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı, 2013, % 51
Tablo 34: Temininde Güçlük Çekilen İlk 20 Mesleğin Oransal Dağılımı, 2013, %..... 53
Tablo 35: Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi, Konya, 2013 55
Tablo 36: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi, Konya, 2013 55
Tablo 37: En Fazla İstihdam Artışı Beklenen 20 Meslek, Konya, 2013 56
Tablo 38: En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen 20 Meslek, Konya, 2013..... 57

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Sektörlerin GSKD İçerisindeki Payları, TR52, % ... 3
Grafik 2: Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, 2010, % ... 4
Grafik 3: Kişi Başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı, % ... 5
Grafik 4: Kamu Yatırımlarının Dağılımı, 2013, Konya, % ... 7
Grafik 5: Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımı, 2013, % ... 8
Grafik 6: Nüfusun Geniş Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, Konya, 2012, % ... 10
Grafik 7: Bağımlılık Oranları Türkiye, 2012, % ... 11
Grafik 8: Bağımlılık Oranları Konya, 2012, % ... 11
Grafik 9: Yaş Bağımlılık Oranı, 2009-2012, Konya, % ... 12
Grafik 10: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, 2012, % ... 13
Grafik 11: Kurumsal Olmayan Nüfusun İşgücü Durumu, 2012, Bin ... 16
Grafik 12: Temel İşgücü Göstergeleri, 2011, % ... 17
Grafik 13: Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Katılma Oranı, TR52, 2012, % ... 17
Grafik 14: Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Katılma Oranı, TR52, 2012, % ... 18
Grafik 15: Lise ve Dengi Okul Mezunlarının İşgücüne Dâhil Olmama Nedenleri,TR52, 2012, % ... 19
Grafik 16: İstihdam Edilenlerin Sektörlere Ve Yıllara Göre Dağılımı, TR52, % ... 20
Grafik 17: İstihdamın Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı, TR52, 2012, % ... 20
Grafik 18: İstihdam Edilenlerin Yıllar Ve Cinsiyete Göre İşteki Durumu, TR52, 2012,Bin ... 21
Grafik 19: Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Ve İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdam Edilenler, TR52, 2012, % ... 22
Grafik 20: Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı, TR52, 2012, % ... 23
Grafik 21: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı, TR52, 2012, % ... 23
Grafik 22: 2008-2012 Yılları Arasında İŞKUR'a Yapılan Başvurular, Konya ... 24
Grafik 23: 2008-2012 Yılları Arasında Kayıtlı İşsiz Sayısının Değişimi, Konya ... 27
Grafik 24: Bekleme Sürelerine Göre İşsizlerin Dağılımı, Konya, 2012, % ... 28
Grafik 25: Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, Konya, 2012, % ... 29
Grafik 26: Yıllara Göre Açık İş Sayıları, Konya, 2012 ... 29
Grafik 27: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, 2012, % ... 31
Grafik 28: 2008-2012 Yılları Arasında İşe Yerleştirmeler, Konya ... 33
Grafik 29: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler, Konya, 2012, % ... 33
Grafik 30: Sektörlere Göre Çalışan Sayıları, 2013, % ... 42
Grafik 31: Meslek Gruplarına Göre Açık İşler, 2013, % ... 46
Grafik 32: Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı, Konya, 2013, % ... 48
Grafik 33: Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyleri, Konya, 2013, % ... 48
Grafik 34: Açık İşlerin Aranma Kanalları, 2013, % ... 49
Grafik 35: Temininde Güçlük Çekilen Meslek Grupları, 2013, % ... 52
Grafik 36: Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, 2013, % ... 54

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

İPTA: İşgücü Piyasası Talep Araştırması

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPTA: Türkiye İşgücü Piyasası Talep Araştırması

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TR52: Konya-Karaman Bölgesi

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Konya İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Muammer EROL
Konya Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2013 yılı 15 Mayıs- 30 Haziran döneminde, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 100 bin 852 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 87 bin 719'dur. İlimizde bu kapsamda 3.921 işyeri tespit edilmiş ve 3.693 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2013 yılı I. Dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Lokman CEYLAN
İl Müdürü

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu çalışma, temel olarak ekonomi ve nüfus verileri doğrultusunda Konya İline ait işgücü piyasasının temel dinamiklerinin ve ihtiyaçlarının güncel şekilde tespit edilmesini amaçlamaktadır.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması Maliye Bakanlığı İşyeri Kayıt Sistemi esas alınarak, TÜİK tarafından belirlenen 10+ istihdamlı işyerlerinde tam sayım yöntemi ile 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında 3.693 işyerinin yetkilileri ile yüz yüze görüşülerek gerçekleştirilmiştir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPTA) Raporu üç bölüm halinde hazırlanmış olup, Birinci Bölümde; işgücü piyasasını etkileyen unsurlar olarak ekonomik ve nüfus verileri ile genel işgücü ve İŞKUR'a kayıtlı işgücü göstergeleri ışığında Konya işgücü piyasasının genel durumu tespit edilmiştir. İkinci Bölüm, araştırma sonuçlarının paylaşıldığı bölüm olup, üçüncü bölüm, sonuç ve öneriler olarak hazırlanmıştır.

İPTA Raporunda istatistiki veriler büyük bir yer tutmakta olup araştırma sonuçları yanında TÜİK, Kalkınma Bakanlığı, İŞKUR verilerinden de yararlanılmıştır.

Çalışma verileri incelendiğinde;

TR52 (Konya-Karaman) Bölgesinde sektörlerin gayrisafi katma değer (GSKD) içindeki payları; hizmetler(%57,8), sanayi (%22,8) ve tarım(%19,4) olarak sıralanmaktadır. Türkiye genelinde de sıralama aynıdır ancak, oranlar arasında ciddi farklar bulunmaktadır. 2004-2010 yılları arasında kişi başına düşen GSKD TR52'de 10.170,00TL iken, Türkiye genelinde 13.406,00TL'dir. Rakamlara göre TR52 Bölgesi Türkiye ortalamasının %24 altındadır.

Kamu yatırımları içerinde en çok pay alan üç sektör tarım (%42,4), diğer kamu hizmetleri (%19,3), eğitim (%17,8) olarak sıralanmıştır.

2012 yılı ADNKS Sonuçlarına göre Konya nüfusu 2.052.281 olup, İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana, Antalya'dan sonra 7. sırada yer almaktadır. Nüfusun %23,8'i belde/köyde, %76,2'si il/ilçede yaşamaktadır. Nüfusun %66,2'si çalışma çağı olarak tanımlanan 15-64 yaş aralığındadır. Eğitim durumuna göre TR52 Bölgesi nüfusunu incelediğimizde ilkokul mezunları %35 ile ilk sırada yer almakta, bunu %26,5 ile ilköğretim ve ortaokul mezunları izlemektedir. Lise altı eğitim düzeyi %60,8'dir. Türkiye genelinde ilkokul mezunu %26,9, ilköğretim ve ortaokul mezunları %25,6'dır. Bölgenin nüfusunun eğitim durumu hiç kuşkusuz isgücüne de benzer şekilde yansımaktadır. İşgücünün %68'i lise altı eğitimlidir. Eğitim durumu ve işgücüne katılma incelendiğinde; eğitim seviyesi yükseldikçe istihdama katılma oranı da yükselmekte olup, işgücüne katılma oranı-eğitim düzeyi arasında pozitif bir korelasyon bulunmaktadır.

İşgücünü yaş durumuna göre değerlendirdiğimizde; 15-24 yaş aralığındaki işgücünün %24,2'sinin işsiz olduğunu görürüz. Genç işsiz olarak nitelendirilen bu grubu %7 ile 25-34 yaş aralığı izlemektedir. Eğitim durumuna göre baktığımızda işsizlik oranlarının lise ve dengi okul mezunları, yükseköğretim mezunları, lise altı eğitim seviyesi ve okuma yazma bilmeyenler olarak sıralandığını görmekteyiz.

İktisadi faaliyet kollarına göre istihdamın dağılımı: hizmetler (%43,6), tarım (%31,6) ve sanayi(%24,8) olarak sıralanmaktadır. Tarımda kadınların istihdamı öne çıkarken sanayi ve hizmetlerde erkeklerin istihdamı ön plandadır.

2011 yılında TÜİK tarafından yapılan Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında "İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri" yayınlanmıştır. Bu araştırmaya göre Konya'nın işgücüne katılma oranı %45,7,istihdam oranı %43,5 ve işsizlik oranı %4,9'dur.

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne 2012 yılında 37.225 kişi iş arayan kaydını yaptırmıştır. Kayıt yaptıranların %28,4'ü kadın, %71,6'sı erkektir. İlköğretim mezunlarının ilk sırayı aldığı kayıtlılarımızı, ortaöğretim ve ön lisans mezunları izlemektedir. Meslek bazında dağılımlara baktığımızda beden işçisi, büro memuru, şoför ve temizlik görevlilerinin yer aldığını görmekteyiz. Bu veriler Türkiye genelinden farklı veriler olmayıp, ilimiz ve ülke geneli paralellik göstermektedir.

Araştırmaya göre Konya genelinde 5.833 açık iş olup, açık iş oranı %5,29'dur. Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı %7,7 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe tespit edilmiş, bu sektörü Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende sektörü izlemektedir.

İşverenler tarafından Kurumumuza verilen taleplerin (açık işlerin) mesleklere göre sıralamasının gazaltı kaynakçısı, CNC torna tezgahı operatörü, beden işçisi, dökümcü (metal), meydancı meslekleri olduğunu görmekteyiz.

Kayıtlı işsizlerin durumunu 2012 yılı sonu ile incelediğimizde 51.312 kişinin 14.800'ünün kadın, 36.512'sinin erkek olduğunu, mesleklere göre incelediğimizde ise ilk üç mesleğin beden işçisi, büro memuru ve satış elemanı şeklinde sıralandığını görmekteyiz.

Kayıtlı işsizlerin yaş ve eğitim durumları incelendiğinde genç ve eğitim durumu lise altı (%50,5) olan yoğun bir kesim ile karşılaşılmaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerin yoğun olması eğitim seviyesinin düşük olması ile açıklanabilir.

İl Müdürlüğümüz tarafından alınan açık iş sayısı 2008 yılından itibaren artış içerisindedir. Açık işlerin mesleklere göre sıralamasına baktığımızda beden işçisi, şoför(yük taşıma), kaynakçılık mesleklerinin ilk üç sırada olduğunu görürüz. Rapor içeriğinde sunulan mesleklere baktığımızda hizmet sektörüne dönük bir sıralama göze çarpar. Sektörlere göre açık işlerde ise imalat %36,3 ile ilk sırada iken, %17,2 ile diğer hizmet faaliyetleri, %8,3 ile Toptan ve Perakende ticaret izlemektedir. Alınan açık işin artması işe yerleştirme rakamlarını da yukarıya çekmiştir. İşe yerleştirmelerin %67,9'u lise altı eğitim seviyesinde, meslek bazında da beden işçisi, şoför ve kasiyer mesleklerindedir.

İşgücü Piyasası Talep araştırması sonuçlarına göre mevcut çalışanların dağılımı imalat, toptan perakende ticaret ve inşaat sektöründedir. Bu ilk sektörde istihdam edilenlerin büyük çoğunluğunu erkekler oluşturmaktadır. Kadınların ağırlığının fazla olduğu tek sektör "İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleridir."

İşverenler eğitim düzeyinden çok işgücünün mesleğe ilişkin yeteri beceriye sahip olmasını önemsemekte ve işe alış sürecinde ilk bunu göz önünde bulundurmaktadır.

İşgücü piyasası için istenmeyen bir durum olan istenilen meslek/mesleklerde işgücünün temin edilememesi, işgücü arzının planlanamamaması ya da zamanında planlanamamaması gerçeğini göstermektedir. Konya'da sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda eleman temininde güçlük çekilmekte olup, bunu tesis ve makine operatörleri izlemektedir. Kaynakçı, CNC torna tezgah operatörü, şoför (yük taşıma), dökümcü mesleklerinde başta olmak üzere imalat sektörünün nitelikli işgücü bulma konusunda sıkıntısı bulunmaktadır. Sorun tam anlamı ile eleman bulamamak olmayıp, istenilen nitelikte eleman bulamamaktır. İşgücü arzının işverenler tarafından istenilen beceri

ve iş tecrübesinde olmaması çözümün doğru bir planlama ve iyi bir uygulama ile daha kısa sürede hayata geçirilmesini mümkün kılmaktadır.

Değişen ve gelişen şartlara göre işgücü piyasası ile ilgili sağlıklı bir planlama yapılabilmesi için öncelikle hangi sektörün öne çıkacağı, hangi mesleklere ihtiyaç duyulacağı ve hangi sektör ve mesleklerin istihdamdaki önemini yitireceğini bilmemiz gerekir. İstihdam sadece bugünün sorun olmayıp yarının da sorunudur. Net istihdam beklentilerindeki artış veya azalış bize istihdamın nereye gittiği konusunda ipuçları verir. Politika üretme ve karar alma noktasında bu verilerin dikkate alınması son derece önemlidir. Ülkemiz ve ilimiz için çalışma çağındaki nüfusa, doğru politikalarla istihdam yaratılabilirse ekonomik büyüme için çok ciddi itici bir güç elde edilecektir.

Muzaffer AKGÜN
İl Müdür Yardımcısı
Proje Koordinatörü

GİRİŞ

Türkiye işgücü piyasası özelde de Konya işgücü piyasası; dinamik, aktif bir yapı sergilemektedir. Sürekli takip etmek ve gelişen ve değişen yapısına göre politikalar üretmek gerekmektedir.

İşgücü piyasası; nüfus artışına bağlı olarak ortaya çıkan güçlü iş gücü arzı, değişik nedenlerle statik bir yapı kazanmış işgücüne katılım oranı, kendisini geliştirmeye çalışan KOBİ ağırlıklı firma yapısı, değişen istihdam oranları, işsizlik oranları ve asgari ücret düzeyi ile karakterize edilmektedir.

Konya ilinde 2011 verilerine göre; 15-64 yaş grubunda bulunan çalışma çağındaki nüfus, toplam nüfusun yaklaşık %70'ini oluşturmaktadır. Genel olarak artan nüfus çalışabilir nüfusu ve işgücünü artırmaktadır. Nüfus ve işgücüne katılımdaki artışlar[1], istihdam oranındaki artış kadar işsizlik oranlarında düşüş oluşturamamaktadır. İşgücüne yeni katılan her iş arayana iş imkânı sağlansa bile bu durum işsizlik oranının azaltılması için yeterli olamamaktadır.

Diğer ülkelerle kıyaslandığında Türkiye'de işgücüne katılım oranı düşüktür. Genel işgücüne katılım oranı OECD genelinde % 70'ler düzeyinde seyrederken, Türkiye'de bu oran 2011 yılı ekim ayı itibariyle % 47,5'tir. İşgücü piyasasında işgücüne katılım ve istihdam oranlarının cinsiyete ve kent ve kır ayrımına göre büyük farklılıklar gösterdiği de söylenebilir. Cinsiyet ve bölgesel özellikler düşük işgücüne katılım oranlarını kısmen açıklayabilmektedir. Bu farklılıklar sosyal, kültürel, kurumsal etkenlere bağlı olarak ortaya çıkmaktadır.

Genelde Türkiye'nin özelde de Konya'nın demografik özellikleri dikkate alındığında, işsizliğin makul düzeylerde kalması için tarım dışı sektörlerin her yıl işgücüne katılan nüfusun üzerinde istihdam yaratması gerekmektedir. Bu araştırma ile, il il ve ülke genelindeki açık iş sayısı tespit edilmektedir.

Ülkemizde ve ilimizde vasıfsız işgücünün toplam işgücü içindeki payı oldukça yüksektir. Kırsal kesimden, tarım sektöründen ayrılan işgücünün, mesleksizlik ve yetenek uyumsuzluğundan tarım dışı sektörde istihdamı zorlaşmaktadır. Yüksek rekabet koşullarına uyum sağlamak amacıyla sermaye yatırımı yapan işletmeler, daha yüksek yetenek ve eğitimli işgücü talep etmektedir. Bu kapsamda, başta imalat sektörü olmak üzere son dönemde yaşanan yapısal dönüşüm, işgücü arz ve talebinde de önemli değişiklikler meydana getirmiştir. Artan rekabet ortamının yarattığı bu süreç, sektörlerin kendi içinde gerçekleşirken aynı zamanda sektörler arasında da yaşanmaktadır. Bu süreç, ekonomide verimliliğin artması ve büyüme açısından son derece faydalı olmakla beraber, düşüşe geçen geleneksel şirketlerde ve sektörlerde çalışanların işsiz kalması sonucunu da doğurmaktadır. Sonuç olarak geleneksel sektördeki düşük verimlilikteki işgücü modern sektörde yüksek beceri ve yetenek gerektiren işler için yetersiz kalmaktadır. Bu durum ise yeni işsizlerin yükselen sektörlerde iş kazanmalarını sağlayacak beceri dönüşümüne yönelik önlemleri gerektirmektedir. Yapılan bu araştırma ile; il ve ülke genelinde talep artışı ve talep azalışı beklenen meslekler de tespit edilerek, işgücünün piyasaya uyumunu sağlayacak eğitim programlarına hız verilmesi sağlanmaktadır.

[1] TÜİK 2011-2012 verilerine göre işgücü sayısı düşmektedir.

Sonuç olarak, Türkiye ekonomisinin temel hedefi, makroekonomik istikrarın devamını sağlayarak uzun dönemde sürdürülebilir bir büyüme performansını yakalamaktır. Bu hedefe ulaşılabilmesi için Türkiye'de işsizlik oranını azaltmak ve işgücü piyasasındaki yapısal sorunları gidermek, önümüzdeki dönemde daha yüksek istihdam düzeyi ve üretkenlik artışı sağlamak öncelikli olarak ele alınmalıdır. İşsizlik ile mücadele ve nitelikli işgücü oluşturmak Türkiye'nin 2023 yolunda temel önceliklerinin başında gelmelidir. Dinamik ve genç bir nüfusa sahip Türkiye, işgücü piyasasına verdiği öneme göre kalkınmasını hızlandıracaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1- İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

1.1. EKONOMİK VERİLER

Ülkemiz ekonomisinde son yıllarda yaşanan gelişmelere paralel olarak işgücü piyasasında da bir takım değişiklikler görülmektedir. Tarım ve sanayi sektöründeki GSKD hizmetler sektörü lehine azalmaktadır. Ancak istihdam açısından bakıldığında tarım sektörünün hala üç kişiden birini istihdam ettiği, gelişmekte olan bir ülke olarak sanayi sektörünün ise yeterince pay alamadığı görülmektedir.

Grafik 1: Sektörlerin GSKD İçerisindeki Payları, TR52, %

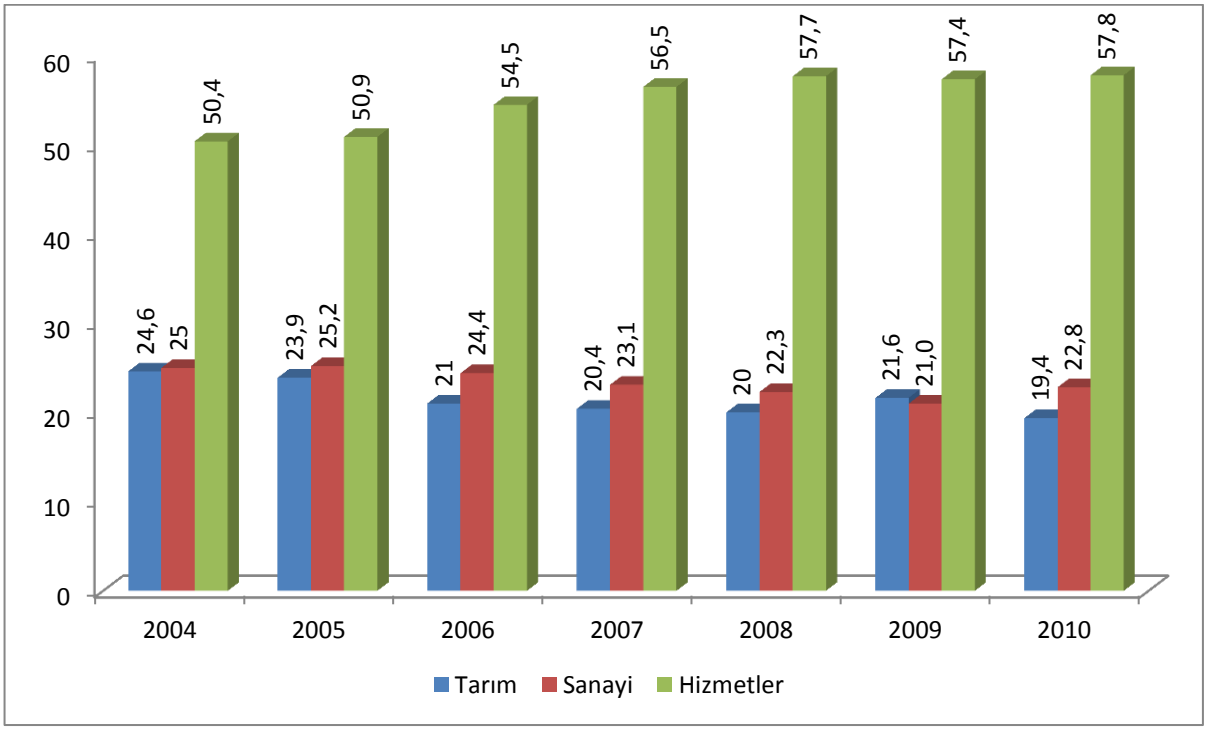

Kaynak: TÜİK

2004 yılından itibaren 2010 yılına kadar bir değerlendirme yapmamız gerekirse hizmetler sektörünün payı %50,4'den %57,8'ye yükselmiş, buna karşılık sanayi sektörünün ağırlığı %22,8'e tarımın payı ise %19,4'e gerilemiştir.

Grafik 2: Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, 2010, %

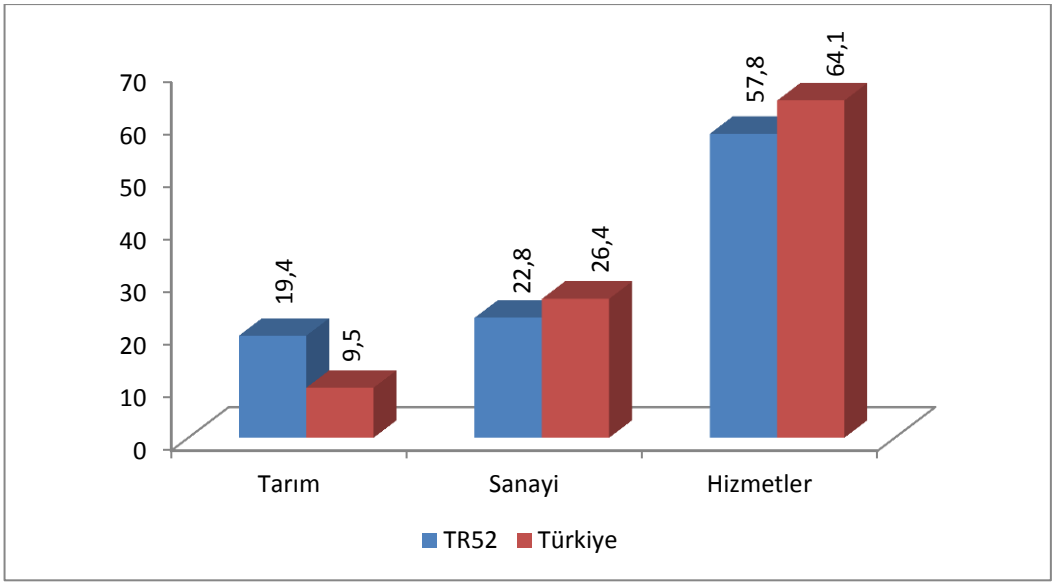

Kaynak: TÜİK

Bölgemiz ekonomisine tarım ve sanayi sektörlerinin katkısı birbirlerine yakın değerlerde iken, ülkemizde açık bir şekilde bu katkının ağırlığı %64,1 ile hizmetler sektörüne aittir.

Tablo 1: GSKD'nin Sektörlere Göre Bölgesel Payları, TR52, %

Yıllar	Tarım	Sanayi	Hizmetler
2004	5,5	2,1	2
2005	5,4	2,1	2
2006	5,2	2	2
2007	5,6	2	2,1
2008	5,6	1,9	2,1
2009	5,8	2	2,1
2010	4,7	2	2,1

Kaynak: TÜİK

Bölgemiz ekonomik argümanlarının yıllar itibariyle oluşturduğu GSKD'lerin ülkemiz ekonomisine sektörel katkılarına bakıldığında tarımın ağırlığı görülmektedir. Bölgemizde ileri teknoloji, orta-ileri teknolojiye dayalı sanayileşmenin olmaması, sanayinin orta-düşük teknoloji ile üretim yapıyor olması bu sektörün katkısının düşük olmasının nedenini açıklamaktadır.

Tablo 2: Kişi Başına GSKD, TL

Yıllar İtibariyle Kişi Başı GSKD							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Türkiye	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020	12.000	13.406
TR52	5.567	6.343	7.157	8.124	9.239	9.460	10.170

Kaynak: TÜİK

GSKD'nin kişi başı dağılımına 2004-2010 yılları itibariyle bakıldığında Türkiye genelinde %60,8, bölgemiz genelinde ise %60 oranında bir artış olmasına rağmen, bölgemizde kişi başı GSKD'nin %24 oranında geride olduğu görülmektedir.

Grafik 3: Kişi Başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı, %

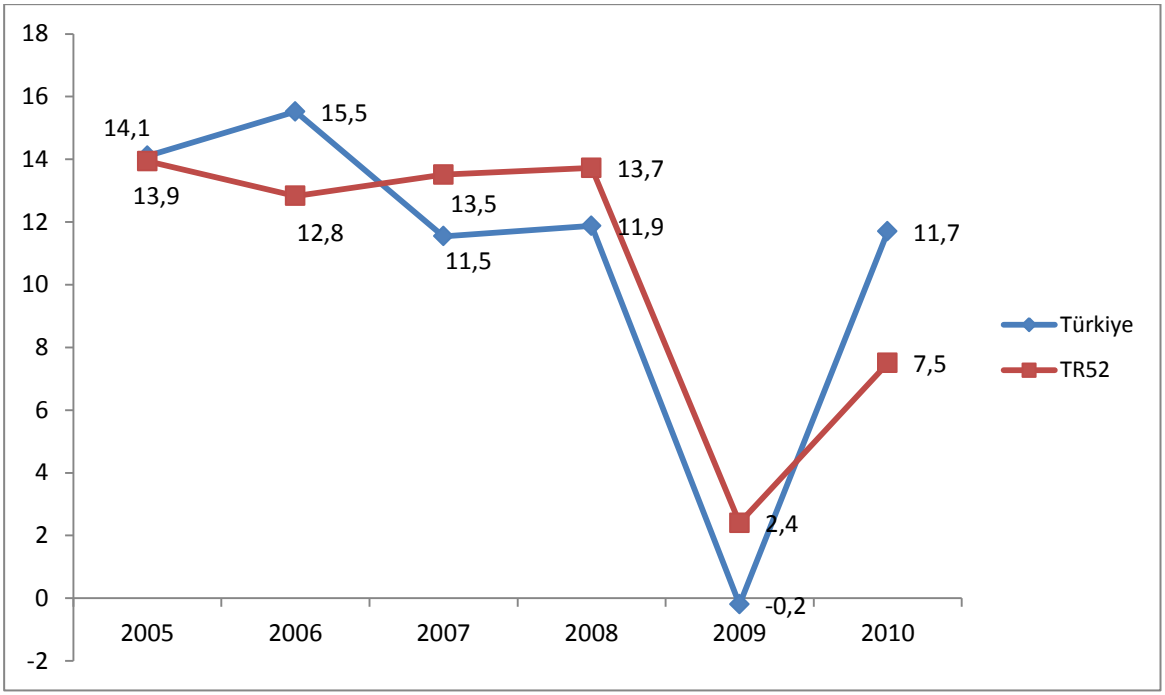

Kaynak: TÜİK, "[(KBGSKD 2005 / KBGSKD 2004) -1] * 100 = [(KBGSKD 2005 – KBGSKD 2004) / KBGSKD 2004] *100 KBGSKD: Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer

2004 yılı baz alındığında bölgemizin kişi başı GSKD artış oranı ülkemiz GSKD artış oranından daha istikrarlı seyretmiştir. Ancak 2009 yılından itibaren kırılma yaşanmış, ülkemiz GSKD artışı bölgemiz GSKD artışından daha sert bir artış göstermiştir. Önceki dönemlerde bölgedeki GSKD artışı Türkiye ortalamasına yakın seyrederken, 2009'dan itibaren makas TR52 Bölgesi aleyhine açılmaya başlamıştır.

Tablo 3: Yatırım Teşvikleri, 2012

İller	Belge Adedi	Sabit Yatırımlar (TL,Bin)	İstihdam (Kişi)		İller	Belge Adedi	Sabit Yatırımlar (TL,Bin)	İstihdam (Kişi)
Adana	89	2.837	2.017		Kahramanmaraş	74	1.428	2.092
Adıyaman	29	622	1.264		Karabük	3	46	155
Afyonkarahisar	59	670	1.449		Karaman	18	233	717
Ağrı	17	78	1.704		Kars	14	235	557
Aksaray	24	697	1.801		Kastamonu	29	313	821
Amasya	21	73	770		Kayseri	66	521	1.816
Ankara	178	1.713	8.323		Kırıkkale	16	163	338
Antalya	115	1.813	6.952		Kırklareli	25	450	634
Ardahan	3	8	26		Kırşehir	11	501	188
Artvin	12	45	205		Kilis	8	48	244
Aydın	51	912	2.262		Kocaeli	164	2.783	5.835
Balıkesir	68	952	1.915		**Konya**	**199**	**860**	**3.926**
Bartın	8	57	234		Kütahya	36	342	1.151
Batman	38	172	3.731		Malatya	45	487	2.425
Bayburt	5	33	99		Manisa	102	1.479	2.979
Bilecik	19	641	1.132		Mardin	48	1.193	2.657
Bingöl	14	78	488		Mersin	95	1.111	2.282
Bitlis	28	115	954		Muğla	57	597	2.024
Bolu	14	539	533		Muhtelif İller	10	1.235	164
Burdur	30	115	542		Muş	19	1.042	432
Bursa	214	2.565	6.769		Nevşehir	30	78	552
Çanakkale	16	217	433		Niğde	22	213	795
Çankırı	10	30	138		Ordu	24	100	1.268
Çorum	22	102	641		Osmaniye	27	326	505
Denizli	71	408	1.364		Rize	14	106	407
Diyarbakır	68	352	2.614		Sakarya	45	568	2.409
Düzce	48	499	3.495		Samsun	45	396	840
Edirne	17	78	422		Siirt	7	123	731
Elazığ	31	125	567		Sinop	13	84	416
Erzincan	17	292	255		Sivas	39	162	894
Erzurum	18	156	301		Şanlıurfa	99	601	5.624
Eskişehir	52	1.117	3.058		Şırnak	12	33	338
Gaziantep	227	1.864	4.463		Tekirdağ	121	1.176	3.736
Giresun	21	251	413		Tokat	28	119	1.036
Gökçeada	2	4	30		Trabzon	40	318	933
Gümüşhane	5	14	79		Tunceli	4	17	86
Hakkari	7	23	103		Uşak	31	350	489
Hatay	67	2.278	2.088		Van	68	301	1.377
Iğdır	10	28	406		Yalova	24	734	1.651
Isparta	17	96	293		Yozgat	28	105	809
İstanbul	573	5.010	18.245		Zonguldak	25	124	609
İzmir	210	8.910	7.367		**TÜRKİYE**	**4.330**	**57.688**	**146.887**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik istatistikleri

2012 yılında yatırım teşviki konusunda hazırlanan belge sayısı bakımından ilimiz 199 yatırım teşviki belgesi ile 5. sırada yer almaktadır. Hazırlanan projeler karşılığında sağlanan kaynak ise 860 bin TL olup, 20. sırada yer almaktadır. Yatırımların istihdam yaratma kapasitesi, 3.926 kişi ile 9. sıradadır. Hazırlanan yatırım teşvik projeleri ile temin edilen kaynağın aynı oranda artmadığı gözlenmektedir.

Tablo 4: Yatırım Teşvikleri, Konya, 2012

Sektörler	Sabit Yatırımlar Maliyeti (Bin TL)		İstihdam Toplamı (Kişi)	
	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye
Enerji	7	0	13	0
Hizmetler	185	16	780	120
İmalat	574	3	2.740	3
Madencilik	11	0	75	0
Tarım	64	0	195	0

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

İlimiz için 2012 verilerine bakıldığında en fazla yatırımın imalat sektörüne yapıldığı görülmektedir. Yatırımların istihdama dönüşme oranı incelendiğinde istihdam maliyeti en yüksek olan sektör enerji sektörü iken bunu, tarım, hizmetler, imalat ve madencilik sektörleri izlemektedir. Yapılan yatırımlar sonucu en fazla istihdam artışı imalat sektöründe beklenmektedir.

Grafik 4: Kamu Yatırımlarının Dağılımı, 2013, Konya, %

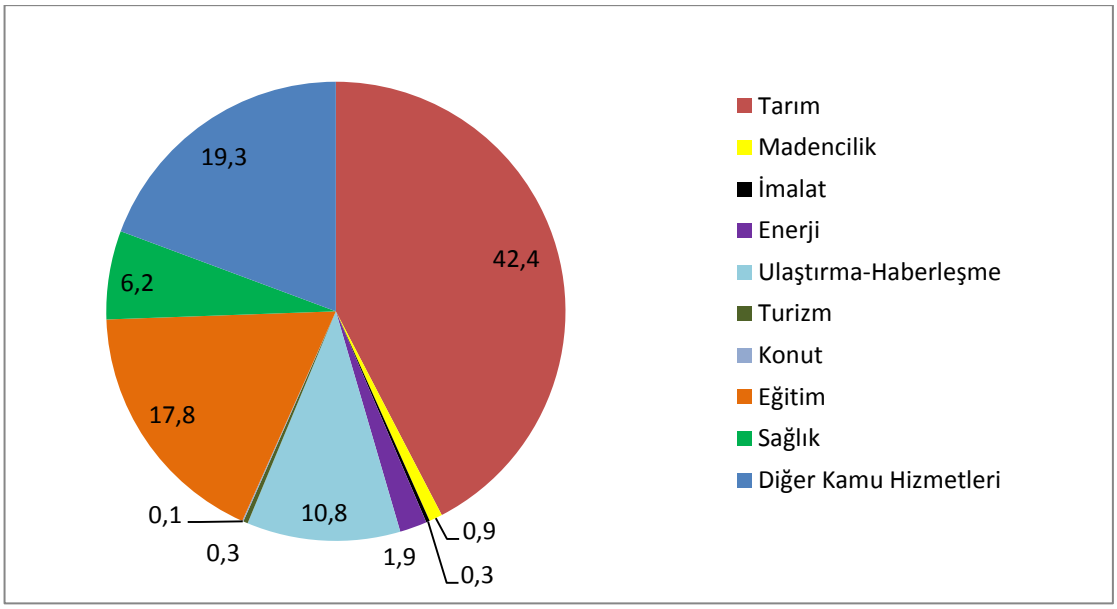

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Kamu yatırımları incelendiğinde; en fazla yatırımın %42,4 ile tarım, %19,3 ile diğer kamu hizmetleri, %17,8 ile eğitim, %10,8 ile ulaştırma-haberleşme sektöründe olduğu görülmektedir. En az orana sahip olan kamu yatırımları ise %0,1 ile konut sektörü ve %0,3 ile turizm ve imalat sektörüdür.

Grafik 5: Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımı, 2013, %

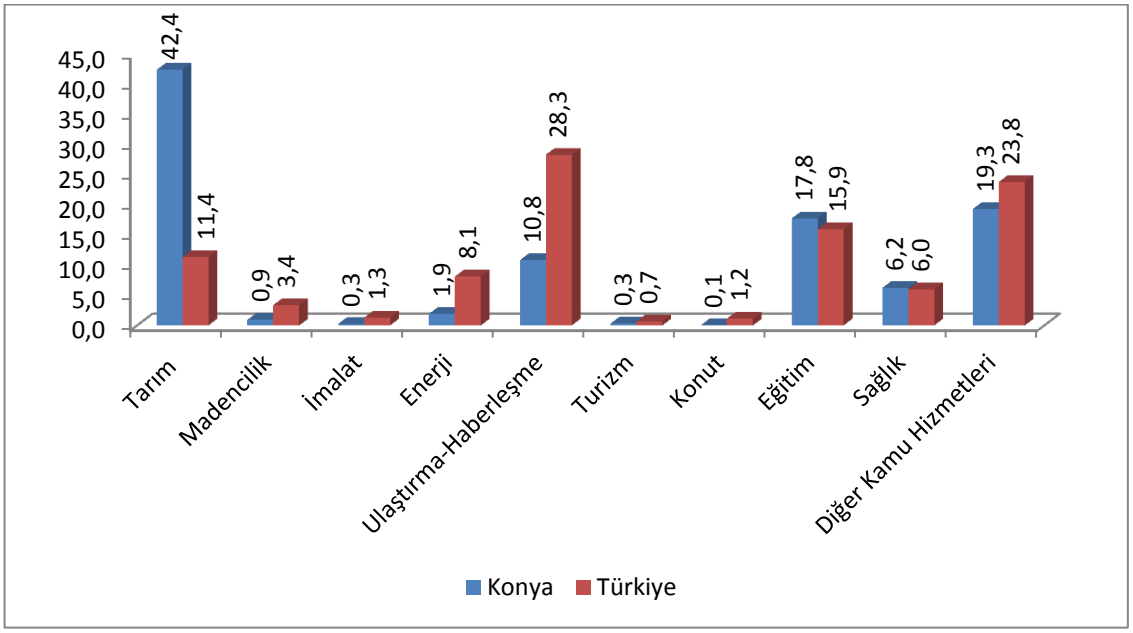

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

İlimizdeki kamu yatırımlarının sektörel bazda dağılımını Türkiye ile kıyasladığımız zaman Konya iline turizm ve imalat sektörlerinde çok az yatırım yapıldığı, en çok yatırımın ise tarım ve diğer kamu hizmetlerine yapıldığı görülmektedir.

Tablo 5: Açılan-Kapanan İşyeri Sayıları, Konya,

2011 Ocak-Aralık (Oniki Aylık)							
Kurulan			Tasfiye		Kapanan		
Şirket	Koop.	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Koop.	Şirket	Koop.	Ger. Kişi Tic. İşl.
991	48	997	279	105	168	86	609
2012 Ocak-Aralık (Oniki Aylık)							
Kurulan			Tasfiye		Kapanan		
Şirket	Koop.	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Koop.	Şirket	Koop.	Ger. Kişi Tic. İşl.
596	36	1.172	246	105	199	74	525

Kaynak: TOBB

2011 yılında kurulan işyeri sayısı 2012 yılına göre daha fazla olup kapanan işyerleri sayısında ise büyük bir değişim olmamıştır. 2011 yılında büyüme %8,8 olarak gerçekleşirken, 2012 yılında büyüme %2,2'de kalmıştır. İşyeri sayılarındaki değişimin nedeni bu durumun yansıması olarak değerlendirilebilir.

1.2. NÜFUS GÖSTERGELERİ

2012 ADNKS verilerine göre ilimizin nüfusu 2.052.281 ile ülke nüfusunun %2,71'ini oluşturmaktadır. Bu rakamlar ile ilimiz nüfus büyüklüğü bakımından Türkiye genelinde İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana ve Antalya'dan sonra 7. sıradadır.

Tablo 6: Yerleşim Yeri Ve Yıllara Göre Nüfus, Konya

Yıllar	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2009	1.450.682	719.095	731.587	541.993	266.343	275.650	1.992.675	985.438	1.007.237
2010	1.486.653	737.069	749.584	527.192	259.088	268.104	2.013.845	996.157	1.017.688
2011	1.527.937	757.969	769.968	510.618	251.886	258.732	2.038.555	1.009.855	1.028.700
2012	1.563.863	773.948	789.915	488.418	240.344	248.074	2.052.281	1.014.292	1.037.989

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2009-2012 yılları arasına bakıldığında belde/köy nüfusunun il/ilçe merkezine kaydığı görülmektedir. 2009 yılında belde/köy de yaşayan nüfus il/ilçe nüfusunun %27,2'si iken 2012 yılına gelindiğinde belde/köy de yaşayan nüfus il/ilçe nüfusunun %23,8'ine denk gelmektedir.

Belde ve köylerde geçim olanaklarının zorlaşması, eğitim, sağlık gibi hizmetlerin yeteri düzeyde karşılanamaması nedeniyle il/ ilçe merkezlerine nüfus kayması yaşanmaktadır. Yoksulluk ve yoksunluk sorunu nüfusun yer değiştirmesinde en büyük etkendir.

Tablo 7: Yaş Gruplarına Göre Nüfus, Konya, 2012

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
0-14	535.238	274.377	260.861
15-19	188.678	95.306	93.372
20-24	162.013	76.262	85.751
25-29	164.256	83.140	81.116
30-34	162.416	81.616	80.800
35-39	144.515	71.762	72.753
40-44	134.002	66.279	67.723
45-49	124.386	61.385	63.001
50-54	108.650	53.577	55.073
55-59	93.598	45.405	48.193
60-64	76.018	36.072	39.946
65+	158.511	69.111	89.400

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Ülkemizde 20-29 yaş arası genç nüfus toplam nüfusun %12,4'ü iken, ilimizde bu oran %15,9 dur. Konya ili nüfus yapısına bakıldığında genç nüfusun ağırlıkta olduğu hatta ülke ortalamasına göre daha genç nüfusa sahip olduğu söylenebilir. İşgücüne katılımın toplam nüfus arttıkça arttığı varsayılırsa, ileriki dönemde normal şartlar altında Konya'da işgücü rakamlarının artacağı aşikardır.

Grafik 6: Nüfusun Geniş Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, Konya, 2012, %

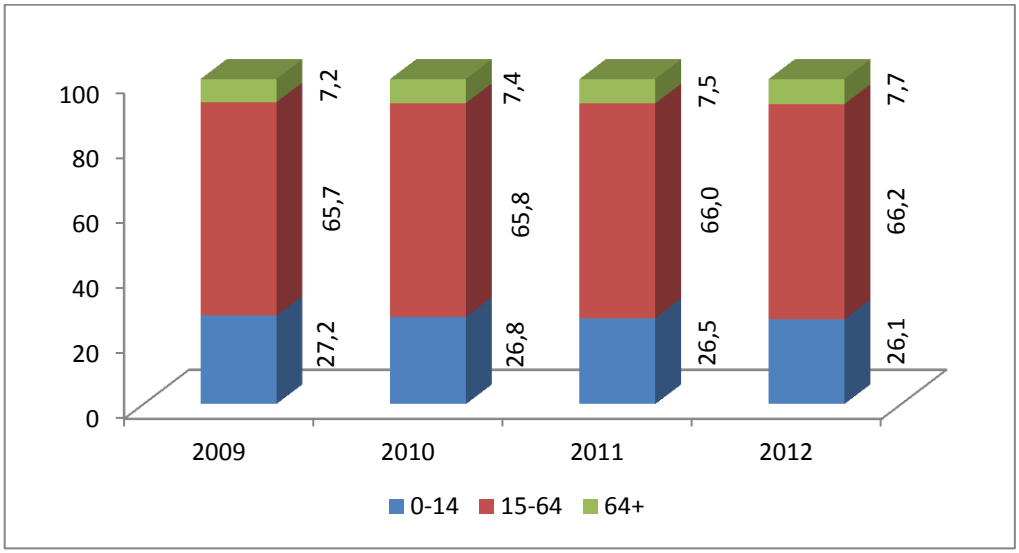

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2009-2012 yılları aralığında çalışma çağındaki nüfus artmasına karşın bu artış kayda değer düzeyde değildir. 0-14 yaş aralığında ise %1,1'lik bir azalış olduğu görülmektedir.

Grafik 7: Bağımlılık Oranları Türkiye, 2012, %

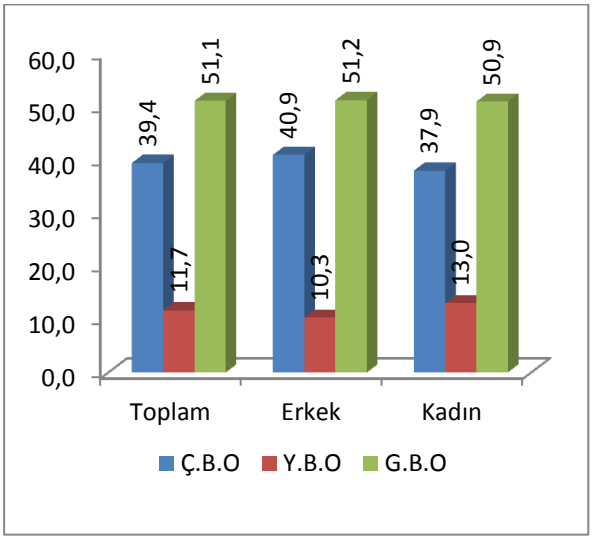

Grafik 8: Bağımlılık Oranları Konya, 2012, %

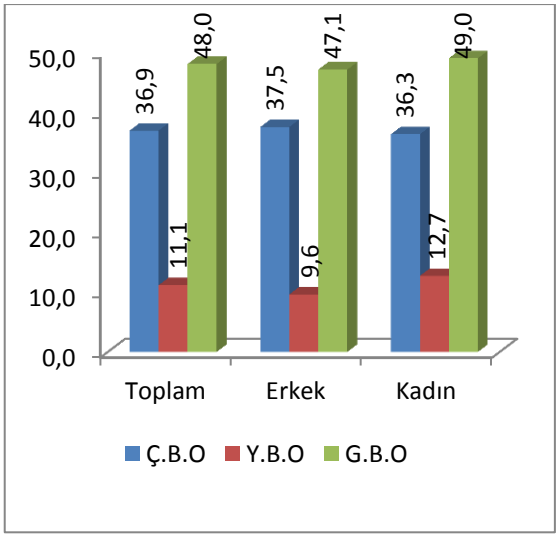

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Konya'nın nüfus yapısı içerisinde bağımlılık oranlarına bakıldığında verilerin ülke geneline yakın olduğu görülmektedir. İş arayanlara istihdam imkânı tanındıkça, istihdam edilenler kayıt altına alındıkça ve çalışanlar sosyal güvenlik konusunda daha da bilinçlendirildikçe bağımlılık oranlarının karşılanabilir seviyeye kadar düştüğü görülecektir. Bu durumda insanlar zaruri giderlerinin dışında kişisel gelişimlerini sağlayacak sosyo-kültürel faaliyetlere daha fazla katılım sağlanabilecektir. İnsanlara çalışarak kazanma bilinci verildiği, bir başkasına bağımlı olarak hayatını devam ettirmenin zorlukları anlatıldığı sürece toplumun bir kısmının diğer bir kısmına bağımlılığı da kısmen azalacaktır. Buna karşılık sosyo-kültürel yapımız, tinsel değerler, sosyal yardımlardaki reel büyüme insanların işgücü piyasasında bulunma isteğini törpülemektedir.

Grafik 9: Yaş Bağımlılık Oranı, 2009-2012, Konya, %

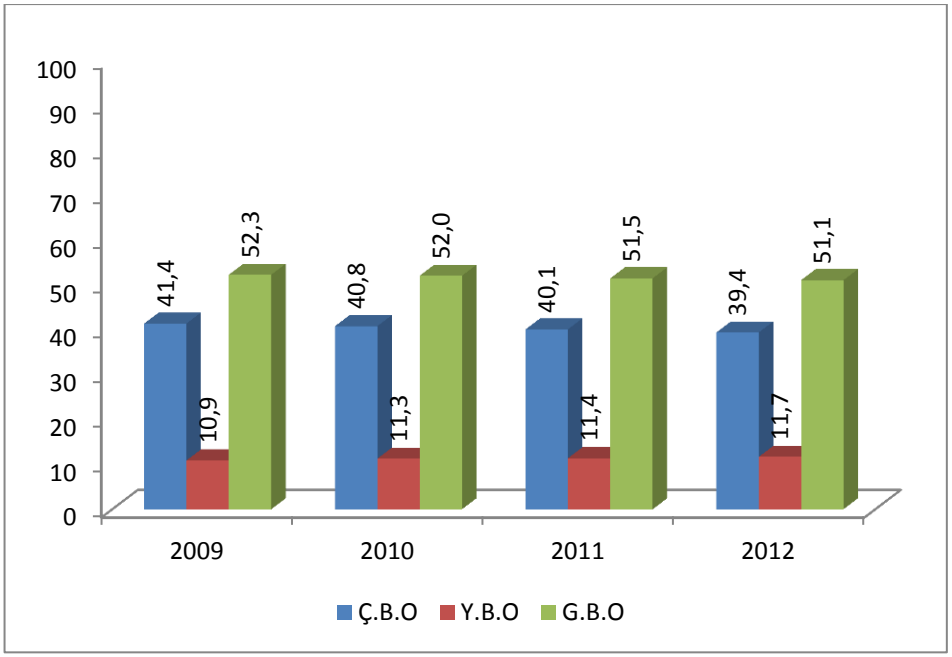

Kaynak: TÜİK ADNKS Sonuçları

Konya'da yaşayan toplam nüfus içerisinde çocuk bağımlılık oranı azalırken, aynı dönem içerisinde yaşlı bağımlılık oranında küçükte olsa bir artış olduğu görülmektedir. Genel bağımlılık oranı ise 2009-2012 yılları arasında ortalama 0,5 azalmıştır.

Tablo 8: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, 2012, Konya

Bitirilen Eğitim Düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma Yazma Bilmeyen	57.129	8.595	48.534
Okuma Yazma Bil. Fakat Bir Okul Bitirmeyen	82.983	20.400	62.583
İlkokul Mezunu	529.745	215.939	313.806
İlköğretim Mezunu	336.230	182.515	153.715
Ortaokul Veya Dengi Okul Mezunu	64.578	43.756	20.822
Lise Veya Dengi Okul Mezunu	264.925	157.287	107.638
Yüksekokul Veya Fakülte Mezunu	139.808	87.127	52.681
Yüksek Lisans Mezunu	8.588	5.660	2.928
Doktora Mezunu	3.285	2.230	1.055
Bilinmeyen	26.074	14.281	11.793
Toplam	1.513.345	737.790	775.555

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Konya'nın toplam kadın nüfusunda okuma-yazma bilmeyen kadınların oranı %6,26 iken erkeklerde bu oran %1,16'dır. Ana kitle içerisinde ilkokul-ilköğretim mezunu nüfus toplam nüfusun yarısına karşılık gelmektedir. Bu grup içerisinde kadınların oranı daha

yüksektir. Eğitim seviyesi arttıkça erkek ve kadın nüfus arasındaki oran azalmaktadır. Eğitim düzeyine göre nüfus yapısına bakıldığında lise ve dengi okul mezunları ikinci sırada yer almaktadır. Bu grubu yüksekokul-fakülte mezunları takip etmektedir. Eğitim seviyesi arttıkça istihdam edilebilirliğinin artması beklenmektedir.

Grafik 10: Eğitim Düzeyine Göre Nüfus, 2012, %

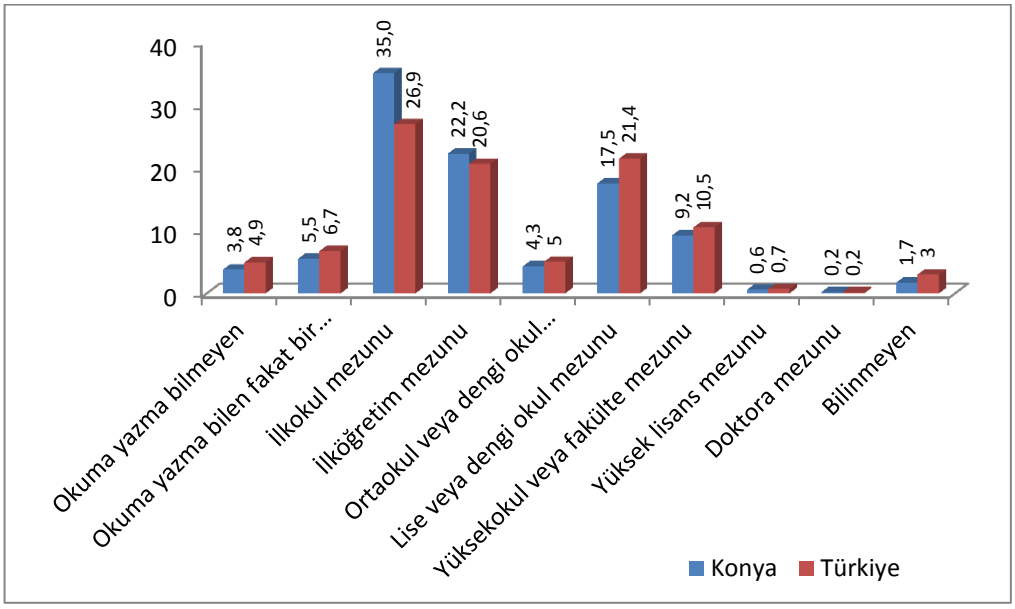

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Türkiye geneli ve Konya ili nüfusu, eğitim düzeyine göre karşılaştırıldığında Konya'nın eğitim seviyesi daha düşüktür. Grafik 10'a bakıldığında sadece ilkokul-ilköğretim düzeyinde Türkiye ortalamasının üzerinde iken, diğer eğitim seviyelerinde Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Eğitimin istihdam açısından önemli olduğu düşünülürse Konya genelinde eğitim seviyesinin arttırılması istihdama pozitif katkıda bulunacaktır. Ancak eğitim programlarının işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirilmesi ülke kaynaklarının yerinde kullanımını sağlayacaktır. Bu noktada üniversite, sanayi ve işgücünün işbirliğine ihtiyaç vardır. Uygulanabilir projeksiyonların hazırlanması uluslararası rekabette firmalarımızın gücünü artırırken ulusal ekonomiye de katkı sağlayacaktır. Günümüzde yabancı sermaye ucuz işgücüne değil, yetişmiş işgücüne yatırım yapmaktadır.

Tablo 9: Net Göç ve Net Göç Hızı, Konya,2012

Yıllar	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (Binde)
2009	46.042	51.006	-4.964	-2,49
2010	47.901	56.729	-8.828	-4,37
2011	52.134	54.533	-2.399	-1,18
2012	51.981	48.313	3.668	1,79

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Konya ili yakın zamana kadar göç veren bir il iken, ulaşım, eğitim, diğer sosyo-kültürel imkânların artması neticesinde göç alır konuma gelmiştir. 2012 yılı verilerine göre Net Göç Hızı bir önceki döneme göre pozitife dönmüştür. Aslında tablo tam olarak incelediğinde il dışına çıkışların azaldığını dolayısıyla göçü bir noktada massettiğini söyleyebiliriz.

Tablo 10: Konya'ya İlişkin Göç Verileri, 2012

En Fazla Göç Aldığı İller	En Fazla Göç Verdiği İller
Ankara	İstanbul
İstanbul	Antalya
Antalya	Ankara
İzmir	İzmir
Karaman	Karaman
Mersin	Aksaray
Aksaray	Afyonkarahisar
Adana	Van
Bursa	Mersin
Afyonkarahisar	Eskişehir

Kaynak: TÜİK, ADNKS Verileri

Konya ilinin göç verileri incelendiğinde sadece sosyo-ekonomik yönden gelişmiş illere göç olmadığı, coğrafi yönden yakınlığı olan illere de göç alıp verdiği görülmektedir.

1.3. EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Eğitim, bireyin ve toplumun gelişmesini sağlayan, ekonomik kalkınmayı destekleyen, kültürel değerleri koruyup geliştirerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan ertelenemez ve vazgeçilemez çok önemli bir süreçtir. Bilginin temel güç, eğitilmiş insanın beşeri sermaye olarak kabul edildiği günümüz ekonomik anlayışında eğitimin önemi daha da artmıştır.

Eğitim, istihdam öncesi ve üretim kalitesi için gerekli olan, olmazsa olmaz ön koşuldur. Bireyin sahip olduğu eğitim, hem ekonomik faaliyetlerin niteliğini hem de işgücüne katılım oranını etkileyen bir faktördür.

Tablo 11: Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı, Konya, 2012-2013

Okullaşma Oranı	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	106,71	106,58	106,84	104,5	103,31	105,7	39,15	39,07	39,23	50,37	50,98	49,73
Net	98,7	98,61	98,8	94,2	94,13	94,26	25,13	23,54	26,8	41,61	43,2	39,95

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim

Konya ilinde ilkokul-ortaokul seviyesinde net okullaşma oranı ülke geneli ile aynı değerdedir. Ancak ortaöğretim düzeyinde ise okullaşma oranı ülke ortalamasının oldukça altındadır.

Tablo 12: Toplam Öğrenci Sayısı, Konya,2012-2013

Cinsiyet	Genel			Mesleki ve Teknik		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	58.239	29.698	28.541	74.937	38.750	36.187
Şehir	56.035	28.604	27.431	73.013	37.677	35.336
Köy	2.204	1.094	1.110	1.924	1.073	851

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim

Konya ili öğrenci verileri incelendiğinde mesleki ve teknik eğitim kurumlarında eğitim gören öğrenci sayılarının erkek ve kadında, genel orta öğretim kurumlarındakinden daha fazla olduğu görülmektedir. Ara eleman ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak meslek liselerinde eğitim görenlerin sayısının arttığı söylenebilir.

1.4. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasası; işgücü arz ve talebinin karşılaştığı, istihdamın gerçekleştiği, bazı işgücünün ise işe yerleşemediği ve iş armaya devam ettiği bir piyasadır. İşgücü piyasasının içinde bulunduğu durumu tespit edebilmek ve buna göre politikalar üretmek amacıyla bir kamu kurumu olan Türkiye İstatistik Kurumu belirli dönemlerde ve sürekli bir şekilde istatistik rakamları yayımlamaktadır. Bu başlıkta Türkiye geneli ve Konya ili genel işgücü verileri analiz edilecektir.

1.4.1. İşgücü

Referans dönemi içinde ekonomik mal ve hizmetlerin üretimi için emek arzında bulunan çalışma çağındaki nüfusu kapsar. İşgücü, istihdamda olanlar ile işsizlerin toplamı olarak ifade edilmektedir.

Tablo 13: Geniş Yaş Grubuna Ve Eğitim Durumuna Göre İşgücü Durumu, Bin, TR52, 2012

Eğitim Durumu	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	0	1	2	10	8	20
Lise altı	51	43	135	231	59	519
Lise ve dengi meslek okulu	7	23	50	44	3	128
Yükseköğretim	0	14	46	57	4	122
Toplam	58	81	233	342	74	789

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinde genel nüfus içerisinde 35-54 yaş grubu lise altı eğitim seviyesinde daha fazla işgücünün bulunduğu görülmektedir. Yaş grubuna bakılmaksızın en fazla işgücü lise altı eğitim seviyesindedir. Toplam işgücünün %2,5'i okuma yazma bilmemekte iken, %15,5'i ise yükseköğretim mezunudur.

Kurumsal olmayan nüfus; üniversite yurtları, yetiştirme yurtları, huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Grafik 11: Kurumsal Olmayan Nüfusun İşgücü Durumu, 2012, Bin

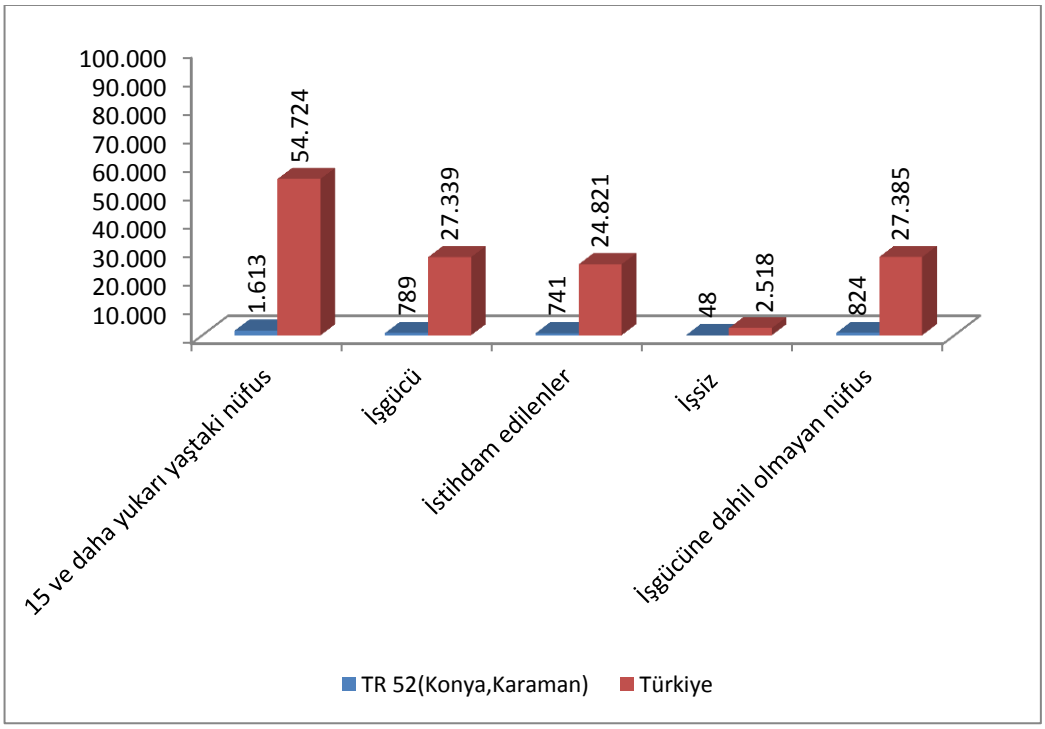

Kaynak: TÜİK

Kurumsal olmayan nüfusun işgücü açısından incelemesi yapıldığında TR52 bölgesinde; ülke genelindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusun %2,9'u, işgücünün %2,9'u, istihdam edilenlerin %3'ü, işsizlerin %1,9'u yaşamaktadır.

Grafik 12: Temel İşgücü Göstergeleri, 2011, %

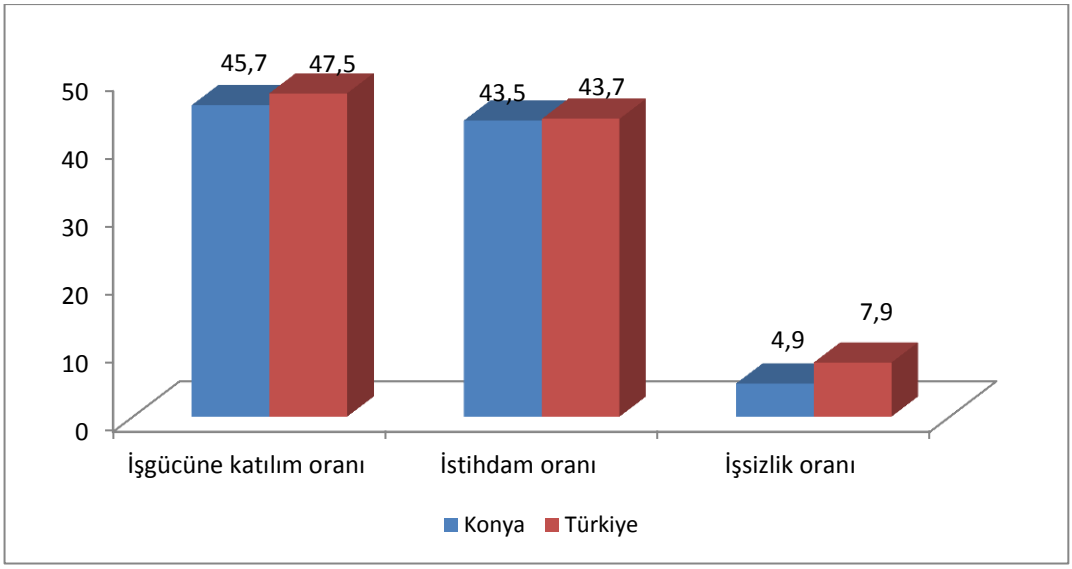

Kaynak: TÜİK

İşgücü göstergelerine bakıldığında Konya'da işgücüne katılım oranı Türkiye ortalamasının yaklaşık 2 puan altındadır. Ancak istihdam oranı başa baş gitmektedir. İşsizlik oranı Türkiye ortalamasından düşüktür.

İşgücüne katılma oranı; işgücünün, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.

Grafik 13: Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Katılma Oranı, TR52, 2012, %

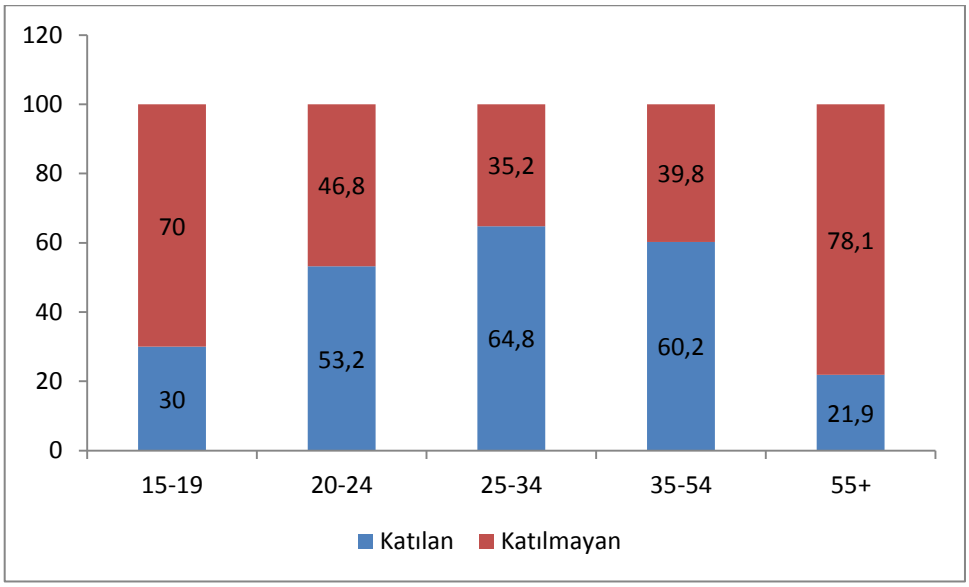

Kaynak: TÜİK

Konya-Karaman Bölgesinde 2012 yılı için işgücüne katılma oranı geniş yaş grubuna göre tetkik edildiğinde en fazla 25-34 yaş aralığında bir katılım olduğu, bunu 35-54 yaş

grubunun takip ettiği görülmektedir. 20-24 yaş grubunun işgücüne katılım oranının 3.sırada olmasının sebebi işgücünün eğitim, askerlik gibi sebeplerle katılımını geciktirmesidir. 55+ yaş grubunun işgücüne katılım oranının düşük olması işverenlerin daha ziyade genç nüfus istihdam etme isteğinden kaynaklanmaktadır.

Grafik 14: Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Katılma Oranı, TR52, 2012, %

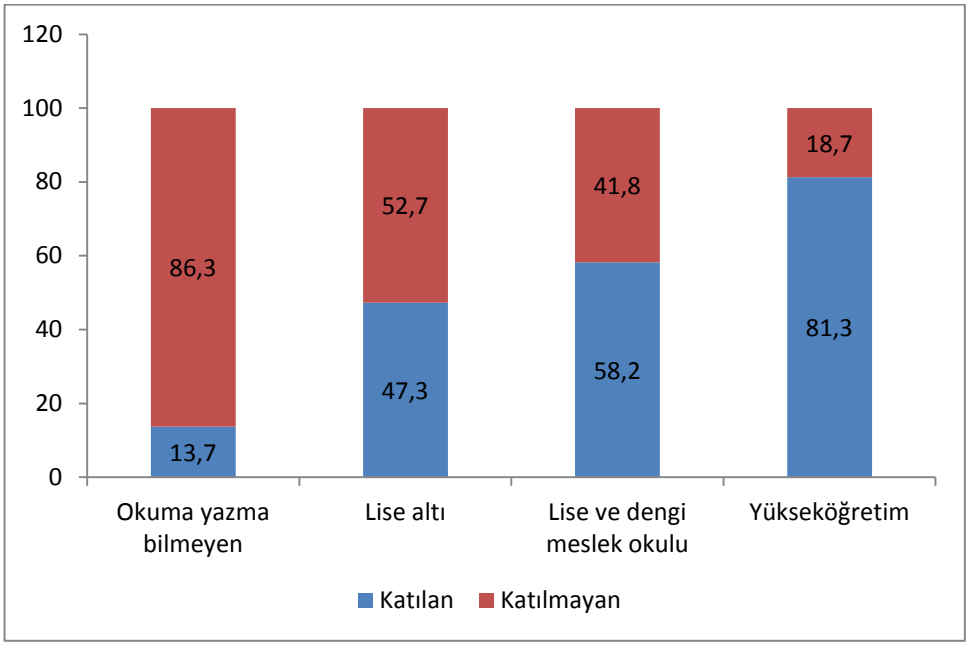

Kaynak: TÜİK

Yükseköğretim mezunlarının %81,3'ü, lise ve dengi okul mezunlarının %58,2'si ve okuma yazma bilmeyenlerin %13,7'si çalışma isteğindedir. Eğitimin işgücüne katılma oranını ve istihdam imkânını artırma beklentisinden hareketle TR52 bölgesinde eğitim düzeyi arttıkça işgücüne katılım oranı artmaktadır.

Tablo 14: Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dâhil Olmama Nedenleri, TR52, 2012, %

Nedenler	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise Altı	Lise Ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim
İş Bulma Ümidi Yok	0,0	83,3	12,5	8,3
İş Ar.Çal.Haz. Olan/Diğer	3,8	69,6	20,3	7,6
Ev İşleri İle Meşgul	15,9	76,6	6,2	1,2
Öğrenci(Eğitim-Öğretim)	0,0	69,9	27,4	2,7
Emekli	4,7	74,1	10,6	10,6
Özürlü Yaşlı Veya Hasta	51,2	46,5	1,6	0,0
Ailevi Ve Kişisel Neden.	4,5	77,3	13,6	4,5
Diğer	0,0	62,5	25,0	12,5

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinde farklı eğitim düzeyindeki kişilerin işgücüne katılmamaları çeşitli nedenlere dayanmaktadır. Bu nedenler ve sayısal değerleri yukarıdaki tabloda verilmiştir. Lise ve dengi okul mezunlarının işgücü piyasasına katılmama nedenleri incelendiğinde;

Grafik 15: Lise ve Dengi Okul Mezunlarının İşgücüne Dâhil Olmama Nedenleri,TR52, 2012, %

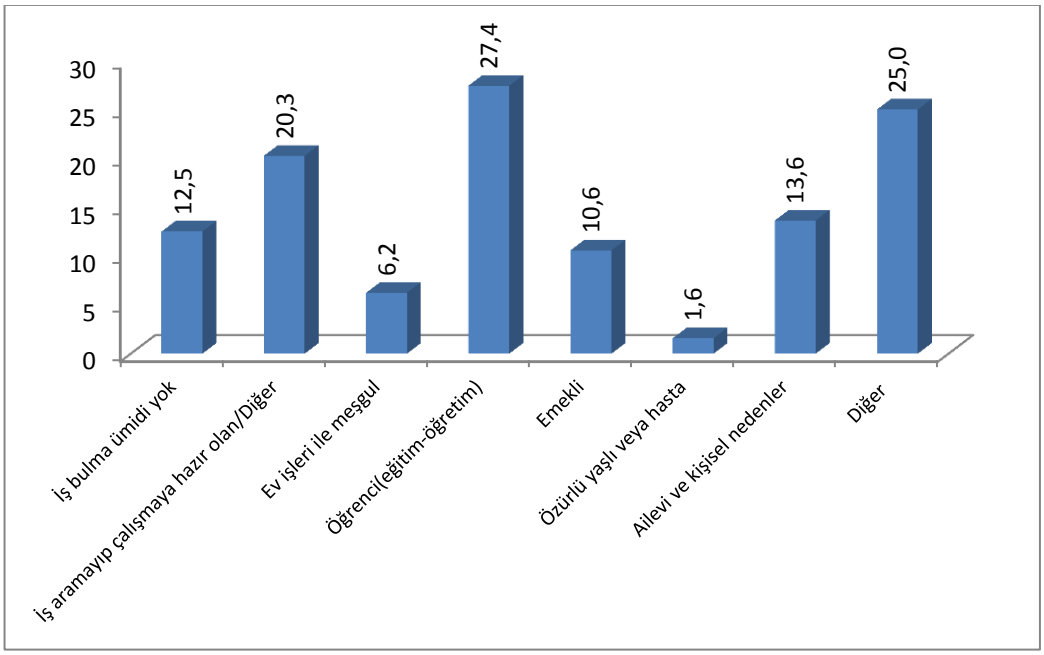

Kaynak: TÜİK

Eğitime devam (%27,4) ilk neden olurken bunu diğer nedenler (%25) ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar (%20,3) takip etmektedir.

1.4.2. İstihdam

Ülkedeki mevcut işgücünün ekonomik faaliyetler içerisinde sürekli biçimde çalıştırılması olarak tanımlanmaktadır. İstihdamı artırmak, işsizliği azaltmak gelişmekte olan ekonomilerin olduğu gibi gelişmiş ekonomilerin de en güncel meselesidir.

Grafik 16: İstihdam Edilenlerin Sektörlere Ve Yıllara Göre Dağılımı, TR52, %

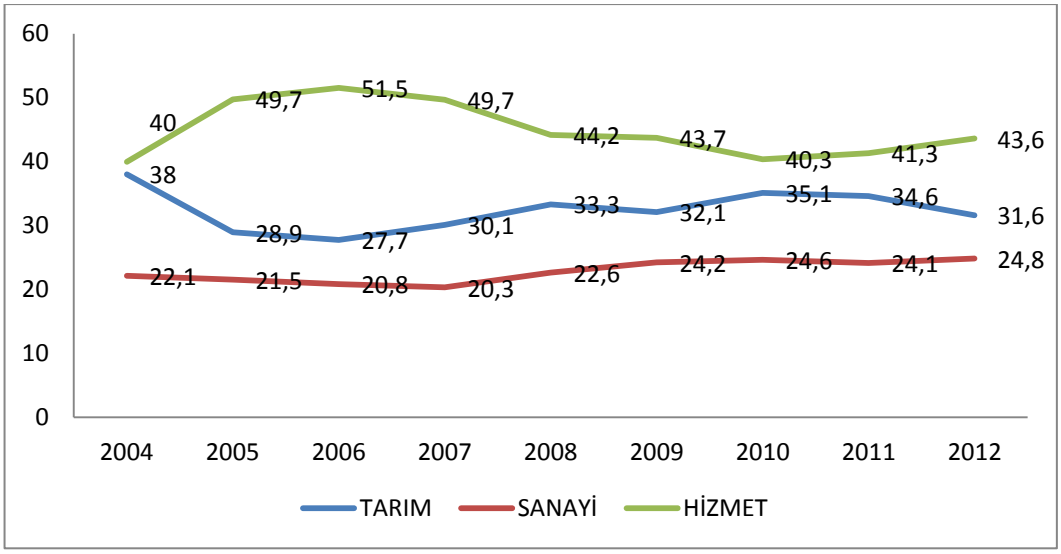

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinde istihdamın son 8 yıllık seyrine bakıldığında tarım sektöründen ayrılan işgücünün daha ziyade hizmetler sektörüne kaydığı, sanayinin ise hizmetlere göre daha geride kaldığı söylenebilir. Özellikle son bir yıllık süreçte sanayi sektörü istihdamda yatay bir seyir izlerken tarımdan ayrılan işgücünün hizmetler sektöründe istihdam edildiği görülmektedir. Bölgemiz ekonomik yapısı içerisinde tarım sektörü istihdamın yaklaşık üçte birini karşılamaktadır. Dünya ekonomisi içerisinde rekabet edebilir bir konuma gelebilmek için sektörel dağılımda sanayinin ağırlık kazanması gerektiği söylenebilir.

Grafik 17: İstihdamın Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı, TR52, 2012, %

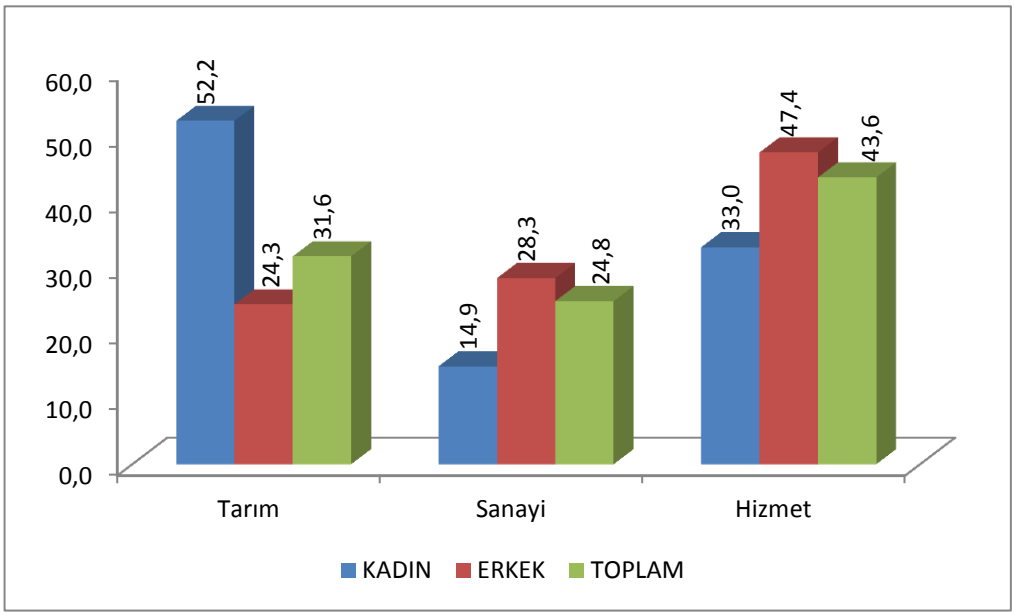

Kaynak: TÜİK

Tarım sektöründe istihdam edilen kadın işgücü erkek işgücünün iki katından fazladır. Hizmetler sektöründe ise makas erkekler lehine açılmıştır. Kadınlar en az sanayi sektöründe çalışmaktadırlar. Kayıt dışı istihdamın en fazla tarım sektöründe olduğu göz önüne alınırsa bu sektörde kadınların istihdamı daha ziyade ücretsiz aile işçiliğinden kaynaklanmaktadır.

Grafik 18: İstihdam Edilenlerin Yıllar Ve Cinsiyete Göre İşteki Durumu, TR52, 2012,Bin

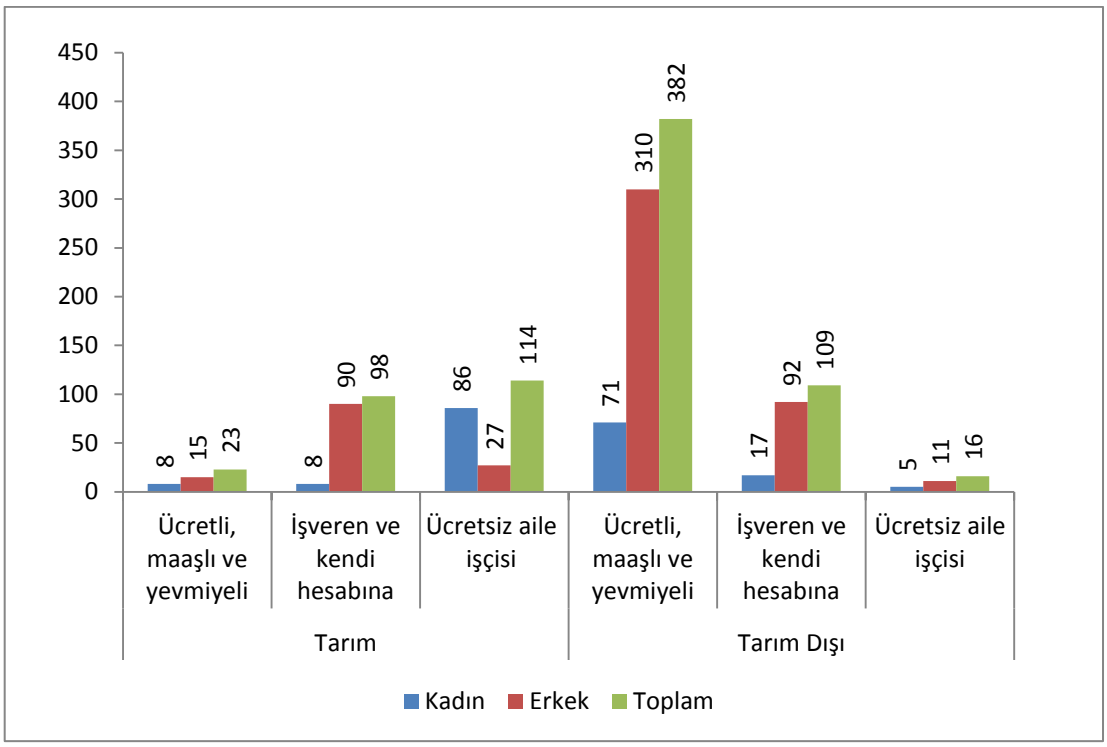

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesinde istihdam edilenlerin yaklaşık %55'i bir başkasının yanında ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışmaktadır. Gerek tarım gerek tarım dışında kendi nam ve hesabına çalışan veya girişimci diyebileceğimiz kesim toplam istihdamın %28'ini oluşturmaktadır. Bu rakamın artırılmasına ihtiyaç vardır. Kurumumuz uygulamalı girişimcilik eğitimi adı altında yeni bir iş fikri olanlara yönelik kurslar düzenlemektedir.

İstihdamın %17'si ücretsiz aile işçilerinden oluşmaktadır. Kadınlar, tarım sektöründe en fazla ücretsiz aile işçisi olarak, tarım dışı sektörlerde ise ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışmaktadırlar. Erkekler ise, tarım sektöründe en fazla kendi nam ve hesabına, tarım dışı sektörlerde ise ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışmaktadırlar.

Grafik 19: Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Ve İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdam Edilenler, TR52, 2012, %

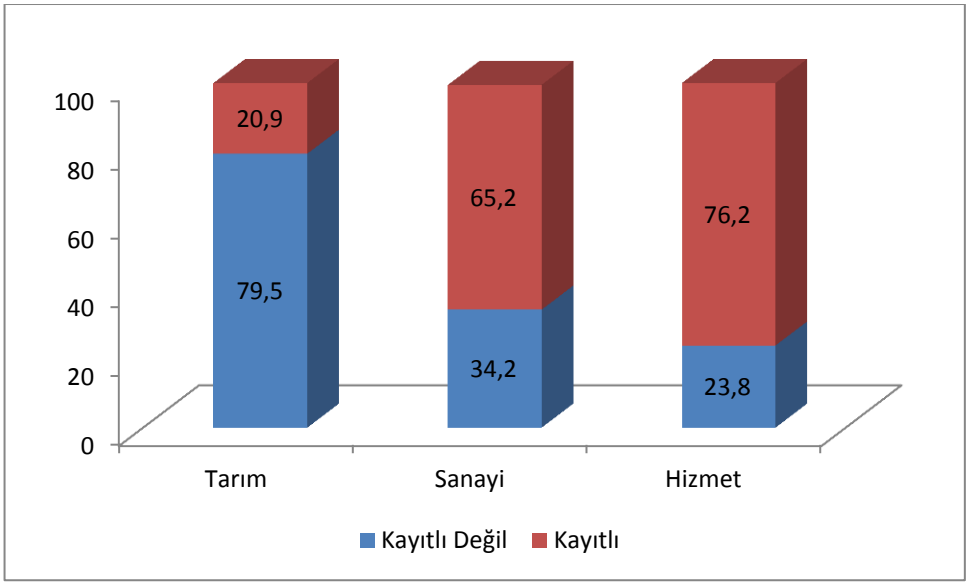

Kaynak: TÜİK

Kayıt dışı istihdamda %79,5 ile tarım sektörünün başı çektiği, bunu %34,2 ile sanayi ve %23,8 ile tarım sektörlerinin takip ettiği görülmektedir. İktisadi faaliyet koluna göre kayıtlılık durumuna bakıldığında hem Türkiye, hem de bölgede kayıt dışı istihdam oranının en fazla olduğu sektörün tarım olduğu görülmektedir. Türkiye geneline kıyasla bölgede tarımın istihdamdaki payı daha yüksektir. Ancak TR52 bölgesinde bu sektörde çalışanların %79,5'i kayıt dışı çalışmaktadır. Bölgede kayıt dışı istihdam tarım, sanayi ve hizmetler sektörü olarak sıralanmaktadır.

1.4.3. İşsizlik

İşsizlik kamu kurumlarınca farklı şekillerde tanımlanmıştır. Türkiye İş Kurumu'na göre işsizlik; "Çalışma istek, sağlık ve yeteneğinde olmasına karşın, geçerli ücret düzeyi üzerinden emeğini sunup bir iş bulunamama durumu" olarak tanımlanırken, TÜİK' e göre ise "Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olanlar işsiz nüfusa dâhildirler" şeklinde açıklanmıştır.

Her ne şekilde tanımlanırsa tanımlansın işsizlik tüm dünyanın çözmeye veya en aza indirmeye çalıştığı bir sorundur. İşsizlik ülkenin ekonomik kaynaklarının olduğu kadar insan kaynaklarının da israfıdır.

Grafik 20: Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı, TR52, 2012, %

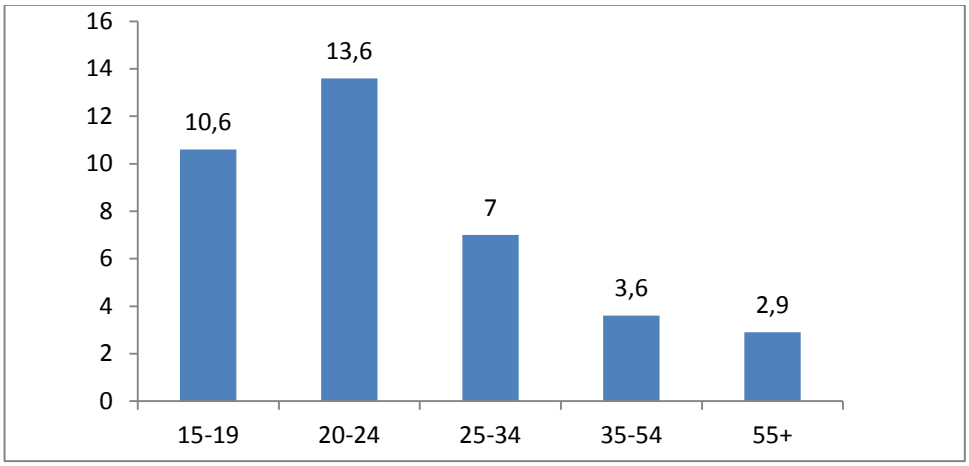

Kaynak: TÜİK

TR52 bölgesi için çalışma arzusunda olup da istihdam imkânı bulamamış işgücünün geniş yaş grubuna göre incelemesini yaptığımızda; 20-24 yaş grubunun kendi içerisinde en büyük işsizlik oranına sahip olduğunu bunu 15-19 yaş grubunun takip ettiğini söyleyebiliriz. Çalışma hayatına giriş yapmak isteyen gençlerin uzun süreli işsiz olmaları ya da iş arama sürelerinin uzun olması çeşitli çözüm yollarının geliştirilmesine neden olmuştur. Ekonomik uygulamalarla genç istihdamı sağlayan işverenlere prim teşviki sağlanmıştır.

Grafik 21: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı, TR52, 2012, %

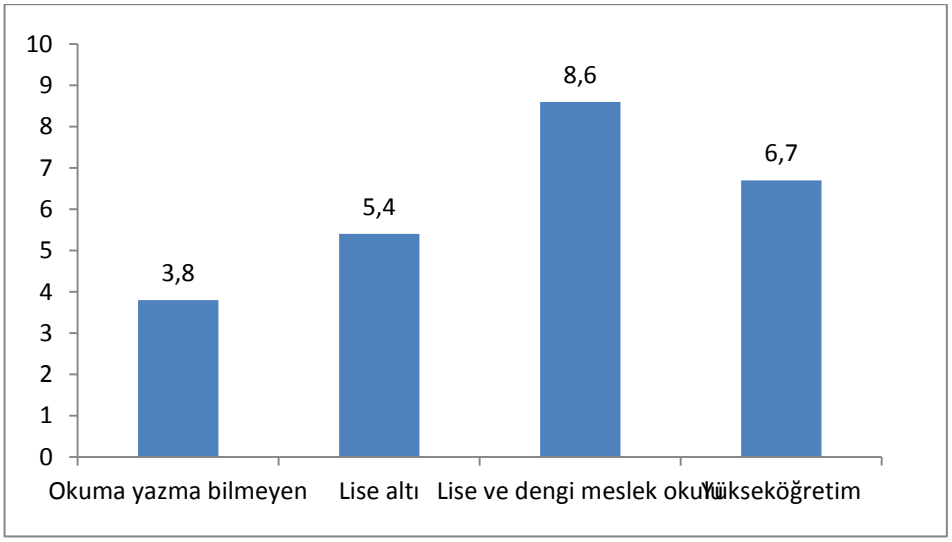

Kaynak: TÜİK

İşsizliğin eğitim durumu, mesleki bilgi ve yeterlilik başta olmak üzere bir çok sosyo-ekonomik nedeninin olduğu söylenebilir.

Eğitim durumuna göre incelendiğinde lise ve dengi meslek okulu mezunlarının kendi içerisinde işsizlik oranı %8,6'dır. Bunu yükseköğretim mezunları izlemektedir. Oysaki eğitim seviyesi arttıkça istihdam edilebilirliğin artması beklenmektedir.

1.5. İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu bölümde, 2012 yılına ilişkin Türkiye İş Kurumu ve Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü kayıtları esas alınarak Konya ilinde kayıtlı işgücü ve işsiz verileri, açık iş sayıları, kuruma yapılan başvurular, işe yerleştirmeler ve işgücü yetiştirme kursları hakkında bilgi verilecektir. Kuruma yapılan başvurularla işe yerleştirmelerin yaş, eğitim seviyesi ve kadın-erkek oranları açısından değerlendirilmesi, ilerleyen yıllar için gerçekleştirilecek eşleştirmelerin daha etkin bir şekilde yapılabilmesi için önemli bir veri kaynağıdır. Ayrıca İl Müdürlüğümüz kayıtları kaynak gösterilerek İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu'na düzenli olarak bilgi verilmektedir, dolayısıyla yıl içerisinde düzenlenmesi planlanan mesleki eğitim kurslarına veri sağlanmaktadır.

Grafik 22: 2008-2012 Yılları Arasında İŞKUR'a Yapılan Başvurular, Konya

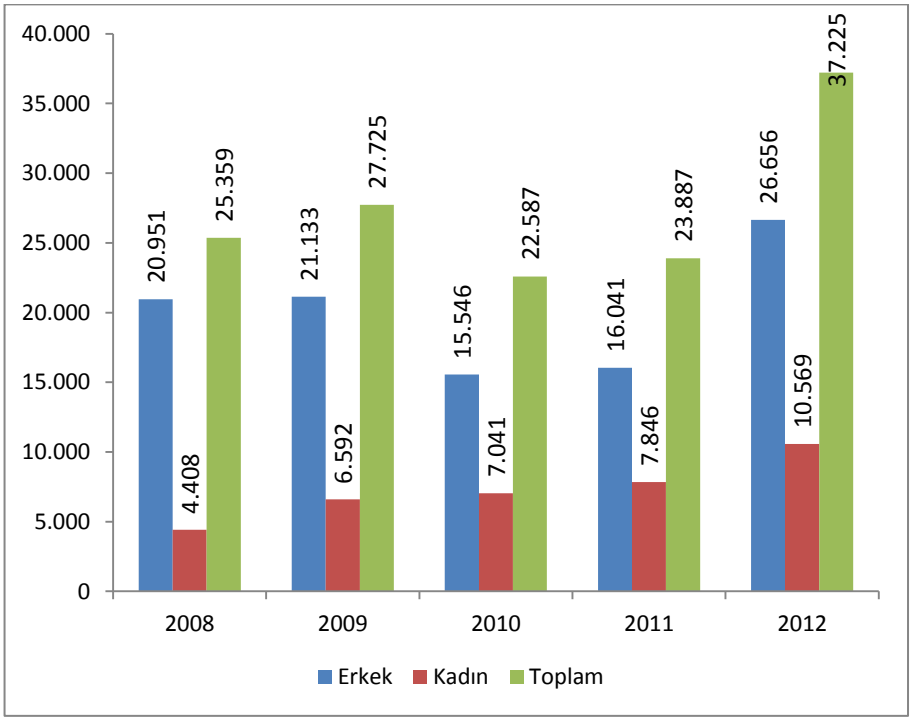

Kaynak: İŞKUR Verileri

İl Müdürlüğümüze yapılan başvuruların son beş yıllık seyrine bakıldığında konjonktürel olarak bir dalgalanma görülmektedir. 2009 yılındaki artışı 2010 ve 2011 yıllarındaki düşüşler takip etmiştir. 2012 yılında ise İl Müdürlüğümüze başvurularda artış yaşanmıştır. İş arayanların kurumumuz hizmetlerinden daha fazla yararlanması isteği rakamların artmasına neden olmuştur. Son dönemde firma taleplerindeki ve işgücü uyum programlarındaki (işbaşı, TYP, girişimcilik, mesleki eğitim) artış başvuruları tetiklemiştir. Başvuruları kadın erkek olarak incelediğimizde her iki grubun da başvurularında 2010 yılından itibaren istikrarlı bir artış olduğu görülmüştür.

Tablo 15: Eğitim Durumlarına Göre Başvurular, Konya,2012

Eğitim Durumu	Erkek	Kadın
Okuma-Yazma Bilmeyenler	392	218
Okur-Yazar Olanlar	264	153
İlköğretim	14.315	4.658
Ortaöğretim	7.416	2.776
Önlisans	2.204	1.328
Lisans	2.010	1.384
Yüksek Lisans	51	52
Doktora	4	0

Kaynak: İŞKUR Verileri

Rakamlar, eğitim durumuna göre Konya İl Müdürlüğüne kayıtlı başvuruların en fazla ilköğretim ve ortaöğretim seviyesinde olduğunu göstermektedir. Eğitim seviyesi arttıkça İl Müdürlüğüne olan başvuru sayısının nispeten azaldığı görülmektedir. Bu noktada İl Müdürlükleri eğitim seviyesi yüksek iş arayanları da Kurum hizmetlerinden yararlanmaya çekecek programlar oluşturmalıdır.

Tablo 16: En Fazla Başvuru Alınan İlk 10 Meslek, 2012

Konya		Türkiye	
Meslek	Başvuru	Meslek	Başvuru
Beden İşçisi (Genel)	7.860	Beden İşçisi (Genel)	572.862
Beden İşçisi (Temizlik)	2.305	Büro Memuru (Genel)	100.687
Büro Memuru (Genel)	1.613	Beden İşçisi (Temizlik)	86.976
Şoför (Yolcu Taşıma)	985	Temizlik Görevlisi	53.649
Temizlik Görevlisi	752	Satış Elemanı (Tanıtım)	47.515
Kasiyer	742	Sekreter	36.929
Satış Elemanı (Tanıtım)	728	Şoför-Yük Taşıma	33.993
Şoför-Yük Taşıma	693	Ön Muhasebeci	30.406
Reyon Görevlisi	598	Garson (Servis Elemanı)	27.132
Sekreter	597	Muhasebeci	25.799

Kaynak: İŞKUR Verileri

En fazla başvuru alınan ilk on meslek incelendiğinde nitelik gerektirmeyen mesleklerin ilk sıralarda yer aldığı, bu mesleklerin Konya ilinde ve Türkiye genelinde paralellik gösterdiği görülmektedir. Hizmetler sektöründe çalışma isteği sanayi ve tarım sektörlerini geride bırakmıştır. Artık iş arayanlar çeşitli nedenlerle imalatta değil de masa başında, bilgisayar karşısında veya kamu temizlik hizmetlerinde çalışmak istemektedirler.

İşgücü piyasası, işgücü talebi ile arzının karşılaştığı bir piyasa ise, talebin sorunları olduğu kadar arz boyutunun da sorunları vardır. İşgücü arzının neden sanayi ve tarım sektöründe çalışmak istemediğinin incelenmesi ulusal ekonomi açısından son derece önem taşımaktadır.

Tablo 17: En Fazla Açık İş Olan ve En Fazla Başvuru Olan İlk 10 Meslek, Konya, 2012, %

En Fazla Açık İş Olan Meslekler	Ağırlığı	En Fazla Başvuru Alınan Meslekler	Ağırlığı
Gaz Altı Kaynakçısı	7,8	Beden İşçisi (Genel)	21,1
CNC Torna Tezgâhı Op.	4,4	Beden İşçisi (Temizlik)	6,2
Beden İşçisi (Genel)	4,3	Büro Memuru (Genel)	4,3
Dökümcü (Metal)	2,8	Şoför (Yolcu Taşıma)	2,6
Meydancı	2,0	Temizlik Görevlisi	2,0
Garson (Servis Elemanı)	1,8	Kasiyer	2,0
Ambalajcı (El İle)	1,7	Satış Elemanı (Tanıtım)	2,0
Pazarlamacı	1,6	Şoför-Yük Taşıma	1,9
Makine Montajcısı	1,5	Reyon Görevlisi	1,6
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,3	Sekreter	1,6

Kaynak: İŞKUR Verileri

Konya İl Müdürlüğünde en fazla açık iş olan meslekler ve en fazla başvuru alınan meslekler karşılaştırıldığında; işverenin talep ettiği mesleklerle, iş arayanların başvuru yaptığı mesleklerin uyuşmadığı görülmektedir. Meslekleri karşılaştırdığımızda açık işlerin sanayi sektöründe yoğunlaştığı fakat iş arayanların hizmetler sektörüne yöneldiği anlaşılmaktadır. Konya ilinde yerleşik işletmelerin taleplerinin mesleki açıdan incelenmesi nitelikli işgücüne olan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Açık iş vardır, Konya İl Müdürlüğüne kayıtlı nitelikli işgücü de vardır ancak, eşleştirme çeşitli nedenlerle (ücret, sosyal haklar ve çalışma koşulları) yapılamamaktadır.

Grafik 23: 2008-2012 Yılları Arasında Kayıtlı İşsiz Sayısının Değişimi, Konya

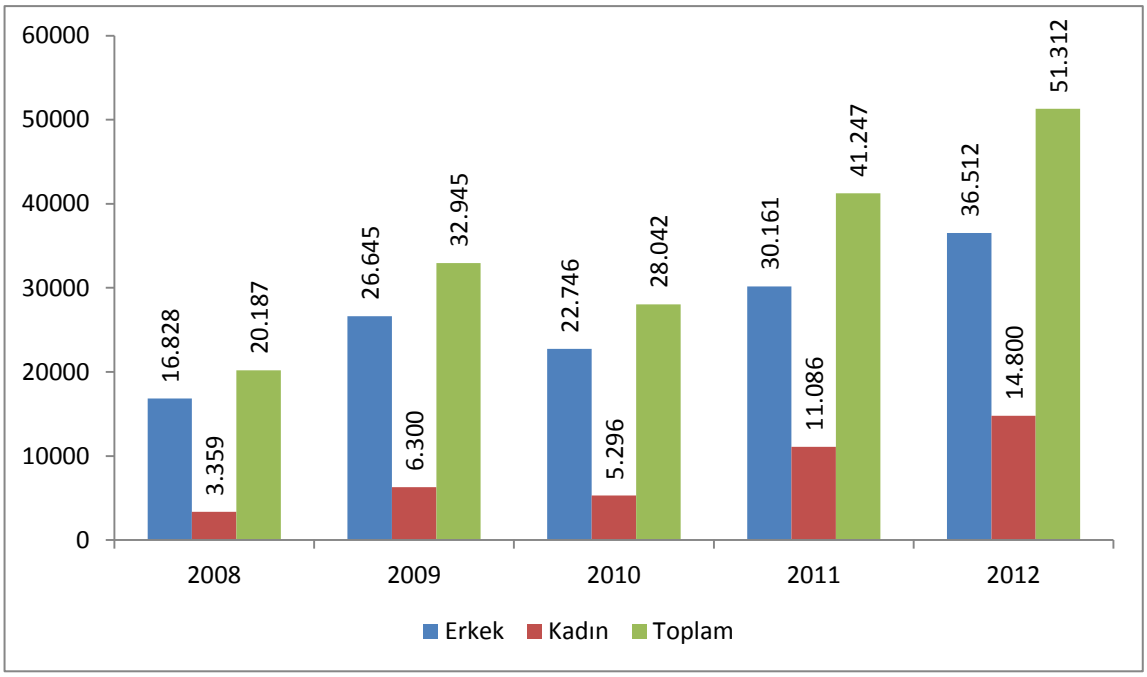

Kaynak: İŞKUR Verileri

Referans dönemde Konya ili işsizlik oranları TÜİK verilerine göre sürekli düşmekte iken Konya İl Müdürlüğü verilerinde ise artışın yaşanması; Kurumumuzun veri tabanında yaptığı süre ile ilgili düzenlemeden kaynaklanmaktadır. İŞKUR' a kayıtlı iş arayanın kaydı daha önceki sistemde 24 ay süre ile aktif tutulurken, birebir takip sistemi uygulaması ile bu süre 18 aya düşürülmüş, bir anda kayıtlı işsiz sayısında artış yaşanmıştır.

Tablo 18: En Fazla Kayıtlı İşsizin Bulunduğu İlk 10 Meslek, 2012

Konya		Türkiye	
Meslekler	**Sayı**	**Meslekler**	**Sayı**
Beden İşçisi (Genel)	9.312	Beden İşçisi (Genel)	580.621
Büro Memuru (Genel)	3.612	Büro Memuru (Genel)	142.007
Beden İşçisi (Temizlik)	3.210	Beden İşçisi (Temizlik)	92.007
Satış Elemanı (Tanıtım)	1.185	Satış Elemanı (Tanıtım)	47.614
Şoför-Yük Taşıma	1.037	Sekreter	46.050
Sekreter	1.011	Temizlik Görevlisi	45.512
Ön Muhasebeci	976	Ön Muhasebeci	38.206
Temizlik Görevlisi	851	Şoför-Yük Taşıma	35.912
Aşçı	790	Muhasebeci	32.002
Kasiyer	709	Bilgisayar İşletmeni	26.951

Kaynak: İŞKUR Verileri

İşsizlerin meslek bazında incelemelerine bakıldığında ilk 10 meslek büyük oranda aynıdır. Konya için bakıldığında en fazla başvuru yapılan mesleklerle en fazla işsizin bulunduğu mesleklerin benzerlik göstermesi işgücü piyasasının aktörlerinin buluşamadığını göstermektedir. Ayrıca beden işçisi (genel-temizlik) mesleğindeki işsiz sayısının diğer 8 mesleğin toplamından fazla olması iş arayanların vasıflı olmasının önemini göstermektdir.

Grafik 24: Bekleme Sürelerine Göre İşsizlerin Dağılımı, Konya, 2012, %

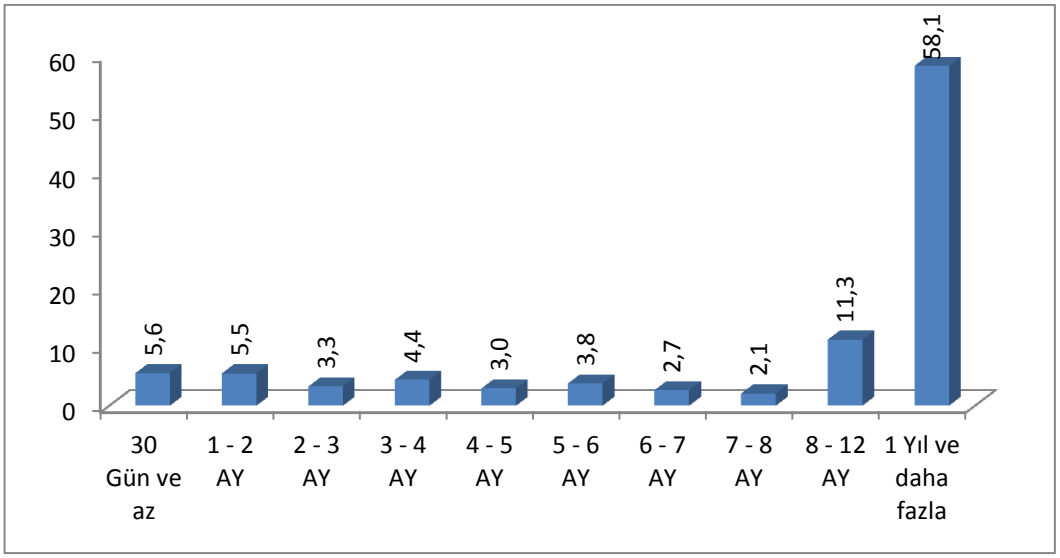

Kaynak: İŞKUR Verileri

Kurumumuza kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine bakıldığında, 1 yıl ve daha fazla bekleyen işsizlerin oranı %58,1 ile başı çekmektedir. Bu değerin bu kadar yüksek olmasında kayıt dışı çalışmanın da etkisi vardır. İşsizlerin %5,6'sının ise 30 günden kısa sürede işe girdiği görülmektedir.

Tablo 19: Yaş Gruplarına Göre İşsizlerin Sayısı, Konya, 2012

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	1.007	434	1.441
20-24	6.097	3.283	9.380
25-29	9.088	3.743	12.831
30-34	7.180	2.644	9.824
35-39	5.157	1.874	7.031
40-44	3.717	1.392	5.109
45-49	2.632	794	3.426
50-54	1.015	389	1.404
55-59	417	144	561
60-64	136	74	210
65+	66	29	95
Toplam	**36.512**	**14.800**	**51.312**

Kaynak: İŞKUR Verileri

Konya genelindeki işsizlere geniş yaş grubuna göre bakıldığında, işsizlerin her iki cinsiyet için yaklaşık %25'inin 25-29 yaş grubunda olduğunu söylemek mümkündür. Bu grubu erkeklerde %20 ile 30-34 yaşgurubu, kadınlarda ise %22 ile 20-24 yaş grubu izlemektedir.

Erkek ve kadınlarda seyrin ters yönde olmasında ilin sosyo-kültürel yapısının etkisi bulunmaktadır. 25 yaş ve üstü kadın işsiz sayısının fazlalığı evlilik, doğum gibi nedenlerle açıklanabilir.

Grafik 25: Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, Konya, 2012, %

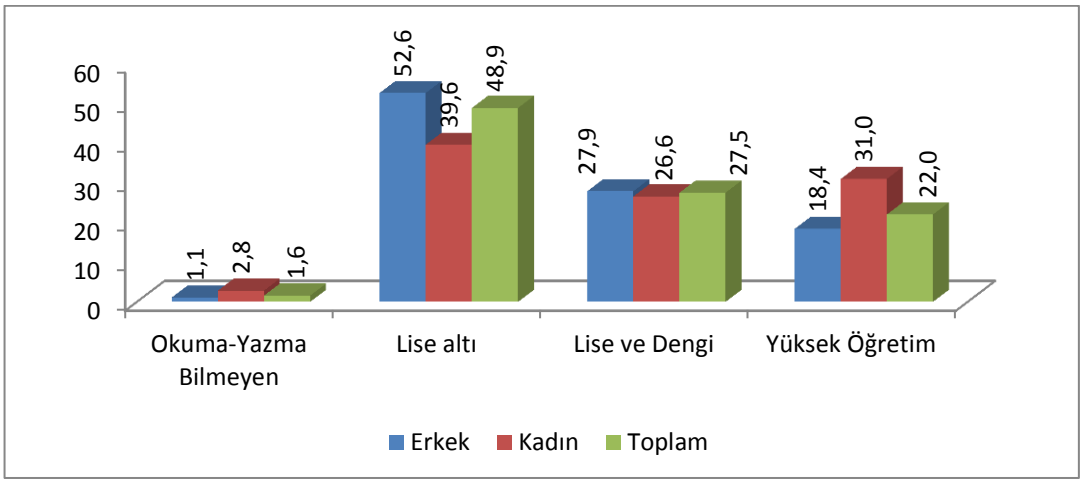

Kaynak: İŞKUR Verileri

Konya'da en az işsiz sayısının okuma-yazma bilmeyen eğitim düzeyinde olmasında bu gruptaki kişilerin nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmasının etkisi vardır. Bu eğitim düzeyinden sonra ise işsiz sayısı ve eğitim düzeyi arasında ters bir orantı bulunmaktadır. Hem kadınlarda hem de erkeklerde en fazla kayıtlı işsizin lise altı eğitim düzeyinde olduğu görülmektedir.

Grafik 26: Yıllara Göre Açık İş Sayıları, Konya, 2012

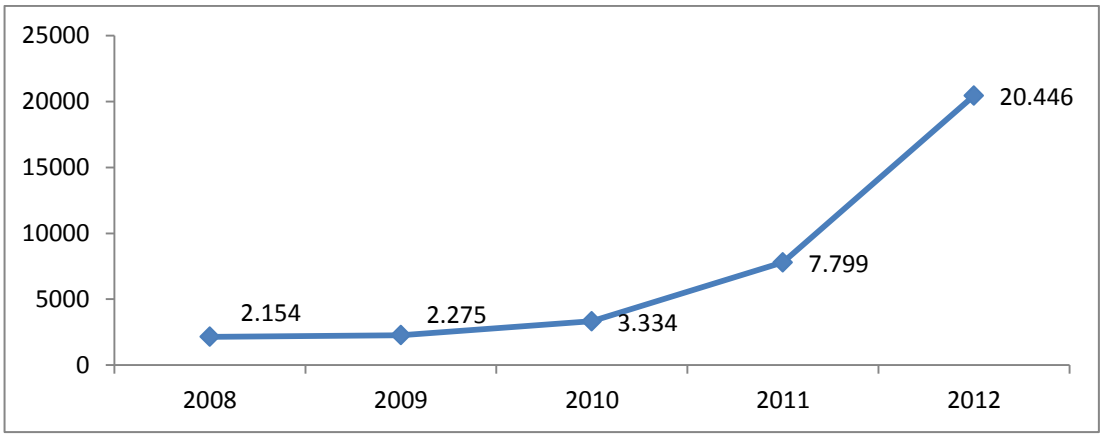

Kaynak: İŞKUR Verileri

Açık iş sayıları yıllara göre artış göstermektedir. Bu artışın 2010 yılından sonra artan ivme ile yükselmesinde; dünyada yaşanan 2008 küresel ekonomik krizinin etkilerinin kısmen azalmasının payı bulunmaktadır. 2012 yılındaki açık iş sayısının bir önceki yıla göre 3 kat artmasında Kurumumuzun yeni bir yapılanma ile işgücü piyasasında daha aktif yer almasının etkisinden bahsedilebilir. Açık iş sayısı bakımından özel sektör ve kamu sektörü arasında farklar bulunmaktadır. Bu farkın temel nedeni, kamu sektöründe yapılan alımların daha sistematik bir şekilde belirlenmesi, özel sektörde yapılan alımlara ise ekonominin değişken yapısının yön vermesidir.

Tablo 20: En Fazla Açık İş Bulunan 20 Meslek, Konya- Türkiye, 2012

Konya		Türkiye	
Meslekler	**Sayı**	**Meslekler**	**Sayı**
Beden İşçisi (Genel)	8.898	Beden İşçisi (Genel)	366.718
Beden İşçisi (Temizlik)	1.197	Beden İşçisi (Temizlik)	48.132
Şoför (Yolcu Taşıma)	764	Temizlik Görevlisi	43.931
Gaz Altı Kaynakçısı	667	Satış Elemanı (Tanıtım)	22.153
Güvenlik Görevlisi	480	Büro Memuru (Genel)	20.913
CNC Torna Tezgahı Operatörü	398	Güvenlik Görevlisi	20.446
Büro Memuru (Genel)	322	Makineci (Dikiş)	18.058
Kasiyer	298	Garson (Servis Elemanı)	15.768
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	257	Çağrı Merkezi Görevlisi	13.197
Aşçı	250	Reyon Görevlisi	11.054
Temizlik Görevlisi	237	Kasiyer	10.159
Satış Elemanı (Tanıtım)	223	Gaz Altı Kaynakçısı	7.944
Satış Temsilcisi/Plasiyer	220	Ön Muhasebeci	7.860
Reyon Görevlisi	211	Lojistik Elemanı	7.723
CNC Tezgah Operatörü	186	Şoför-Yük Taşıma	7.551
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	182	Bulaşıkçı (Stevard)	7.114
Garson (Servis Elemanı)	175	Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	6.820
Çağrı Merkezi Görevlisi	161	Konfeksiyon İşçisi	6.621
Sekreter	160	Aşçı	6.033
Ön Muhasebeci	158	Elektrik Teknisyeni	5.817

Kaynak: İŞKUR Verileri

Konya ili için açık işleri meslek bazında Türkiye ile karşılaştırdığımız zaman ilk 20 mesleğin Konya'da daha çok sanayiye yönelik meslekler olduğu Türkiyede ise hizmete dönük mesleklerde olduğu görülmekedir.

Grafik 27: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, 2012, %

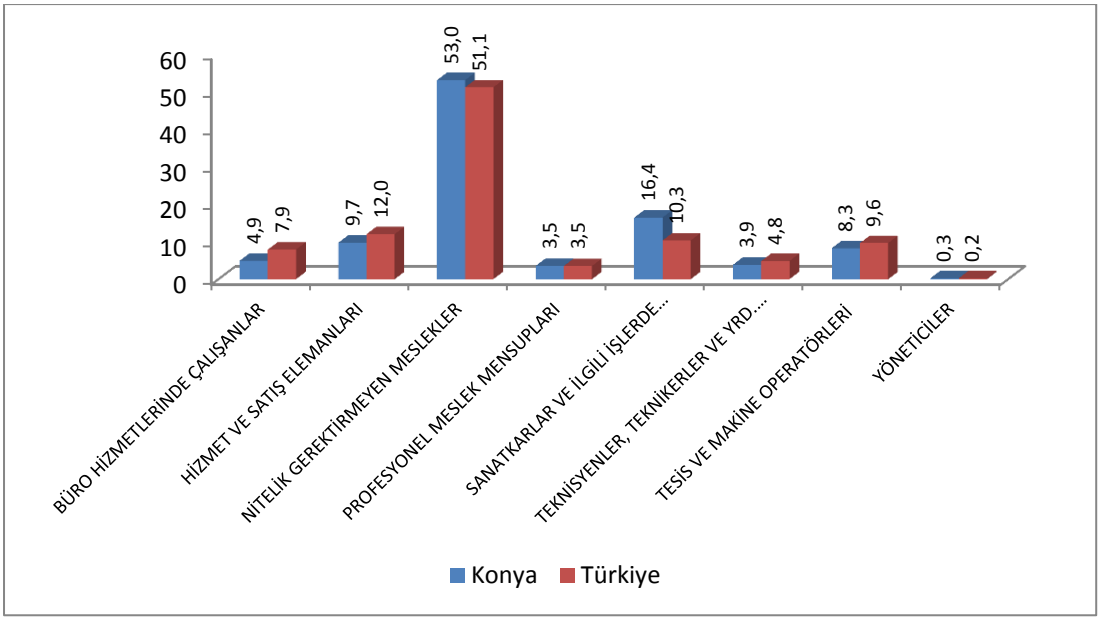

Kaynak: İŞKUR Verileri

Meslek gruplarına göre açık işlerin oransal dağılımını Türkiye ile kıyasladığımız zaman nitelik gerektirmeyen meslek grubunun başı çektiği görülmektedir. En az açık işler ise yöneticiler meslek grubunda bulunmaktadır. Türkiye ve Konya geneli açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı bir gerçeği tekrar tekrar gözler önüne sermektedir. Görüleceği üzere açık işlerde nitelik gerektirmeyen meslek gruplarına olan talep; en yakın takipçisi olan sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubuna olan talebin üç katından fazladır. Burada masabaşı yada ofis ortamında çalıştırılacak işgücüne olan talep beklendiği kadar değildir. Dolayısıyla işgücü piyasasına girmek isteyenler başarılı bir kariyer planlaması için kısa süre içerisinde meslek sahibi olmalıdırlar.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı, 2012, %

Sektörler	Konya	Türkiye
Bilgi Ve İletişim	0,8	4,4
Diğer Hizmet Faaliyetleri	17,2	9,1
Eğitim	0,8	3,9
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	0,7	0,7
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0,6	1,1
Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri	0,1	0,1
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	6,7	8,6
İmalat	36,3	33,9
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1,1	1,4
İnşaat	6,7	5,4
Kamu Yönetimi Ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	3,6	1,0
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1,6	5,4
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	1,4	0,4
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,6	0,8
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	4,4	6,7
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faal.	2,6	1,5
Tarım, Ormancılık Ve Balıkçılık	2,6	1,6
Toptan Ve Perakende Ticaret	8,3	9,5
Ulaştırma Ve Depolama	3,7	4,2

Kaynak: İŞKUR Verileri

Açık işler sektörel olarak incelendiğinde hem Türkiye'de hem Konya'da imalat sektörünün ön planda olduğu görülmektedir. İmalat sektörünü ise diğer hizmet faaliyetleri takip etmektedir. Konya ili için engelli ve eski hükümlülere yönelik olarak açık işler incelendiğinde; açık işlerin %5,3'ü engellilerin %0,04'ü ise eski hükümlülerin başvuruda bulunacağı işlerdir. Eski hükümlülere ve engellilere yönelik açık işlerde görülen bu fark özel sektörde eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu ile ilgili yapılan değişikliklerden kaynaklanmaktadır. Halen 50+ istihdamlı özel sektör işyerlerinde %3, kamuda ise %4 oranında engelli çalıştırma zorunluluğu bulunmaktadır. Eski hükümlüer için ise bu oran kamu sektöründe %2'dir.

Grafik 28: 2008-2012 Yılları Arasında İşe Yerleştirmeler, Konya

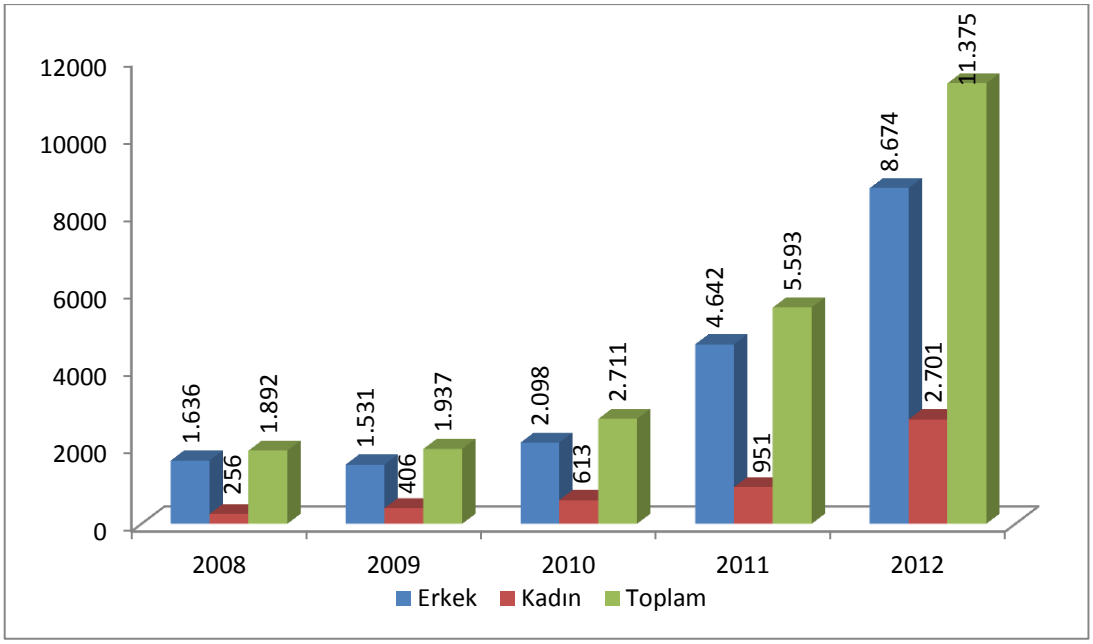

Kaynak: İŞKUR Verileri

İşe yerleştirmelerin yıllar içerisindeki seyrine bakıldığında hem kadınlarda hem de erkeklerde hızlı bir yükselişin olduğu görülmektedir. İşe yerleştirme rakamlarındaki bu artışa İŞKUR'un değişen ve gelişen yapısı ile işgücü piyasasındaki etkinliği katkı sağlamıştır. 2011-2012 yılları arasındaki kadın istihdamında görülen artışta teşvikler ve kadın istihdamı politikaları etkili olmuştur.

Grafik 29: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler, Konya, 2012, %

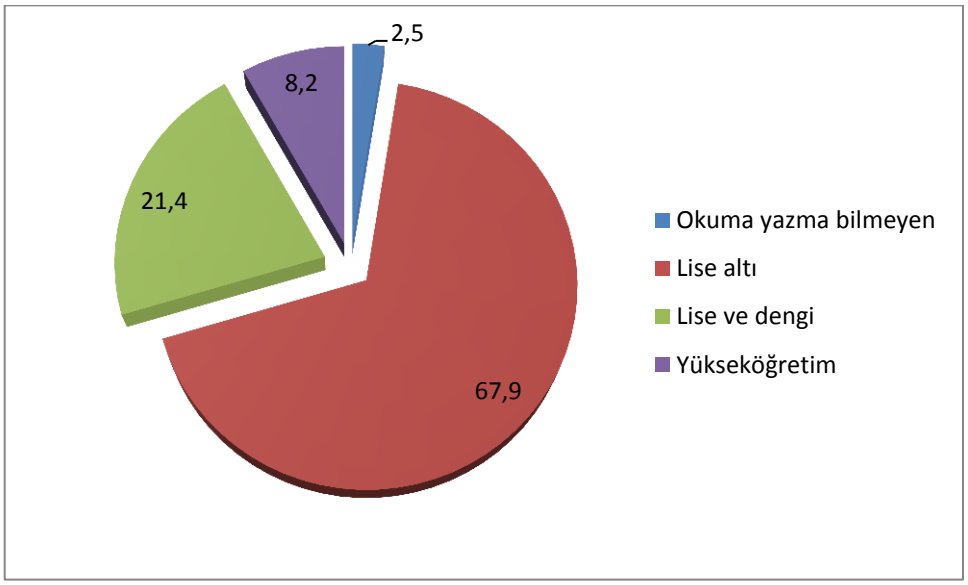

Kaynak: İŞKUR Verileri

Eğitim durumlarına göre işe yerleştirme oranları okuma-yazma bilmeyen eğitim düzeyinde %2,5 olarak gerçekleşmiştir. Bu eğitim seviyesinden sonra ise bitirilen okul ile işe yerleştirme arasında ters bir orantı bulunmaktadır.

Tablo 22: Eğitim Durumuna Göre Cinsiyet Bazında İşe Yerleştirmeler, Konya, 2012

Eğitim Seviyesi	Erkek	Kadın
Okuma Yazma Bilmeyen	228	58
Lise Altı	5.977	1.746
Lise Ve Dengi	1.903	535
Yükseköğretim	566	362
Toplam	8.674	2.701

Kaynak: İŞKUR Verileri

İl Müdürlüğümüz aracılığı ile işe yerleştirme sayılarına bakıldığında lise ve altı eğitim seviyesi, kadın ve erkek işgücünün lokomotifi olmuştur. İşe yerleştirmelerde en alt eğitim seviyesi ile istihdam yapılabilmesi sevindirici iken en üst eğitim seviyesi işe yerleştirme sayıları gelecek açısından endişe vericidir.

Tablo 23: En Fazla İşe Yerleştirme Yapılan 20 Meslek, 2012

Konya		Türkiye	
Meslekler	Sayı	Meslekler	Sayı
Beden İşçisi (Genel)	6.031	Beden İşçisi (Genel)	229.943
Beden İşçisi (Temizlik)	798	Beden İşçisi (Temizlik)	37.294
Şoför (Yolcu Taşıma)	724	Temizlik Görevlisi	29.650
Kasiyer	243	Güvenlik Görevlisi	13.308
Büro Memuru (Genel)	208	Satış Elemanı (Tanıtım)	11.867
Güvenlik Görevlisi	198	Büro Memuru (Genel)	8.597
CNC Torna Tezgâhı Operatörü	181	Reyon Görevlisi	8.267
Temizlik Görevlisi	169	Çağrı Merkezi Görevlisi	8.152
Reyon Görevlisi	138	Makineci (Dikiş)	8.115
Satış Elemanı (Tanıtım)	137	Kasiyer	6.740
Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt)	137	Lojistik Elemanı	6.087
Gaz Altı Kaynakçısı	126	Garson (Servis Elemanı)	6.017
Ev Mefruşatı Dikimcisi	114	Konfeksiyon İşçisi	4.940
Çağrı Merkezi Görevlisi	107	İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	4.029
Konfeksiyon İşçisi	89	Şoför-Yük Taşıma	3.261
Kurye	84	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	2.913
Aşçı	76	Diğer İmalat, İlgili İşçiler (Elle)	2.842
Beden İşçisi (İnşaat)	74	Gaz Altı Kaynakçısı	2.838
Şoför-Yük Taşıma	67	Beden İşçisi (İnşaat)	2.739
Satış Temsilcisi/Plasiyer	61	Ön Muhasebeci	2.738

Kaynak: İŞKUR Verileri

Konya ili organize sanayi bölgeleri, özel organize sanayi bölgeleri ile üretim sektöründe belli bir yere gelmeye çalışırken en fazla istihdam edilen meslek sıralamasında vasıfsız işgücünün ilk sıraları paylaşması bir çelişkidir. Aynı çelişki, ülkemiz içinde söylenebilir. Kaliteli üretim, rekabet edebilir mal ve hizmet kaliteli işgücü sayesinde olur. En fazla istihdam edilen meslekler tablosunda mal ve hizmet üretimine dönük mesleklerin sayısı dört iken ülkemiz genelinde bu rakam altıdır. Geleceğin üretimde olduğu düşünülürse daha fazla işyeri daha fazla nitelikli istihdam hedef olmalıdır.

Konya ili için 2012 yılında işe yerleştirmelerin %77'si özel sektör işyerlerine, %23'ü ise kamu işyerlerine yapılmıştır. Toplam işe yerleşenlerin %76'sı erkek, %24'ü ise kadındır. Sosyal durumlarına göre işe yerleştirmelerin %92'si normal statüde iken, %7,2'si engelli statüdedir. Halen yürürlükteki teşviklere rağmen engelli istihdamının %10'u dahi bulmaması düşündürücüdür. Mevzuata göre özel sektör iş yerlerinde eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu serbestlik eski hükümlü istihdam rakamlarının %0,04 civarında kalmasına neden olmaktadır.

Tablo 24: Düzenlenen Kurs Ve Katılımcı Sayıları,Konya,2012

Kurs Türü	Kurs Sayısı	Katılan Sayısı
Eski Hükümlülere Yönelik Kurslar	1	6
Girişimcilik	17	438
Hükümlülere Yönelik Kurslar	5	80
İşgücü Yetiştirme Kursları / İstihdam Garantili	18	336
İşgücü Yetiştirme Kursları/Genel	20	480
İşgücü Yetiştirme Kursları /TYP	206	2.782
İşbaşı Eğitim Programı-İEP	74	424
Engelli Kursları	6	74
UMEM Projesi	44	717
UMEM Projesi-İEP	3	13
Genel Toplam	394	5.350

Kaynak: İŞKUR Verileri

Kurumumuzca işsizliğin azaltılması, istihdamın artırılması amacıyla meslek sahibi olmayanlar, mesleğini değiştirmek veya geliştirmek isteyenlere yönelik mesleki eğitim kursları düzenlenmektedir. 2012 yılı içerisinde İl Müdürlüğümüzce düzenlenen kurslara ait bilgiler yukarıdaki tabloda verilmiştir.

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne 2013 yılı Ocak-Eylül döneminde 25.094 erkek, 10.958 kadın olmak üzere toplam 36.062 kişi başvuruda bulunmuştur. Erkeklerin içerisinde en fazla başvurunun ilköğretim seviyesinde olduğu bunu ortaöğretimin takip ettiğini söyleyebiliriz. Kadınlardan başvuruda bulunanların içerisindeyse yine ilköğretimin birinci sırayı aldığı söylenebilir. Kurumumuz kayıtları tetkik edildiğinde, eğitim seviyesi yükseldikçe başvurunun azaldığı görülmektedir. Bu noktada önlisans ve lisans mezunlarının kurumumuza kayıt yapmalarını temin edecek programlar yapılmalıdır. Başvurular içerisinde işsiz olduğunu beyan edenlerin sayısı 37.985'tir. Bu kitle içerisinde en büyük payı ilköğretim seviyesindeki işsizler oluşturmaktadır. İşsizlerin yaş olarak dağılımına bakıldığında 25-29 yaş grubunun ilk sırada olduğu, ve yaş ilerledikçe kayıtlı işsizler içerisinde işsizliğin azaldığı görülmektedir. 20-24 yaş grubu eğitim, askerlik v.b. sebeplerle belirli bir sayıya ulaşmıştır. Genç işsizliğini azaltmak amacıyla, genç istihdamı sosyal güvenlik destek primi ile teşvik edilmektedir. Ocak- Eylül 2013 döneminde Konya Çalışma ve İş Kurumuna ulaşan açık iş sayısının meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında nitelik gerektirmeyen mesleklerin birinci sırayı aldığı, bunu hizmet ve satış elemanları mesleğine yönelik açık işlerin takip ettiğini söyleyebiliriz. Yine aynı dönemde işe yerleşenlerin eğitim durumuna göre dağılımına bakıldığında, ilköğretim eğitim seviyesindeki işgücünü, ortaöğretim seviyesindeki işgücü takip etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip, bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamının ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya

koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 25 : İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'un Uyguladığı İşgücü Piyasası Araştırması Yöntem Verileri						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**Görüşme Yapılan İşyeri**	
2007	50+ Tüm	15 Ekim -	İSCO 88-	Yüz Yüze	Toplam	**12.712**
2008	Tüm İşyerleri	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE Rev.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ İşyeri	26.409
					50+İşyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE Rev.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ İşyeri	83.404
					50+İşyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	4 Kasım- 13 Aralık	İSCO 88- NACE Rev.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ İşyeri	80.638
					50+İşyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE Rev.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ İşyeri	73.418
					50+İşyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE Rev.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ İşyeri	69.442
					50+İşyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a Kayıtlı Tüm İşyerleri	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE Rev.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ İşyeri	60.501
					50+İşyeri	13.393
2011/II	10 + Girişimler (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE Rev.2	Yüz Yüze	Toplam	**5.941**
					10+ İşyeri	3.283
					50+İşyeri	1.606
2012/I	10 +	2 Mayıs-	İSCO 88-	Yüz Yüze	Toplam	**5.225**
2012/II	10 + İşyerleri (TÜİK)	10 Eylül- 31 Ekim	İSCO 88- NACE Rev.2	Yüz Yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İşyerleri (TÜİK)	15 Mayıs- 30 Haziran	İSCO 88- NACE Rev.2	Yüz Yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR Verileri

[2] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle işyeri bilgi formu uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada tam sayım yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

2.1. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşgücü piyasasındaki mevcut durumu tespit etmek, izlemek, değişimleri takip etmek ve bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya koymak bir araştırmayı gerektirir. Bu araştırma ile işverenlerin günümüzde ve önümüzdeki dönemde hangi sektörlerde, hangi

mesleklerde, ne kadar elemana ihtiyaç duyduğunu ve hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektiklerinin tespitine imkân sağlayacaktır.

Tablo 26: İşyeri Büyüklüğü Ve Sektörel Dağılımı, Konya, 2013

Sektör	İşyeri Sayısı(1-9)	İşyeri Sayısı(10-49)	İşyeri Sayısı (50+)	TOPLAM
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	13	21	4	38
İmalat	142	891	217	1249
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklim.Ür. Ve Dağ.	1	3	2	6
Su Temini; Kanal. Atık Yön. Ve İyileş. Faal.	1	6	0	7
İnşaat	214	261	48	523
Toptan Ve Perakende Ticaret	296	614	40	951
Ulaştırma Ve Depolama	33	138	16	187
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	38	83	7	128
Bilgi Ve İletişim	3	9	3	16
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	5	27	3	35
Gayrimenkul Faaliyetleri	9	14	3	26
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	55	84	4	143
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	28	32	24	84
Eğitim	27	105	11	143
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	13	63	14	89
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	3	5	0	8
Diğer Hizmet Faaliyetleri	27	29	3	60
Genel Toplam:	909	2.385	399	3.693

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Konya ilinde yerleşik işyerlerinin sektörel olarak dağılımında imalat sektörü toplam işyerlerinin üçte birine karşılık gelmektedir. Bu oran Türkiye geneli için %25,8'dir. İkinci ve üçüncü sırayı paylaşan toptan ve perakende ticaret ile inşaat sektörü ülkemiz değerlerindedir. Hizmetler sektöründe faaliyet gösteren işyeri sayısı diğer sektörlere göre daha düşük sayıdadır. 50+ istihdamlı işyerlerinin dağılımına bakıldığında imalat, inşaat ve toptan ve perakende ticaretle uğraşan işyerlerinin ağırlıkta olduğu görülmektedir.

Grafik 30: Sektörlere Göre Çalışan Sayıları, 2013, %

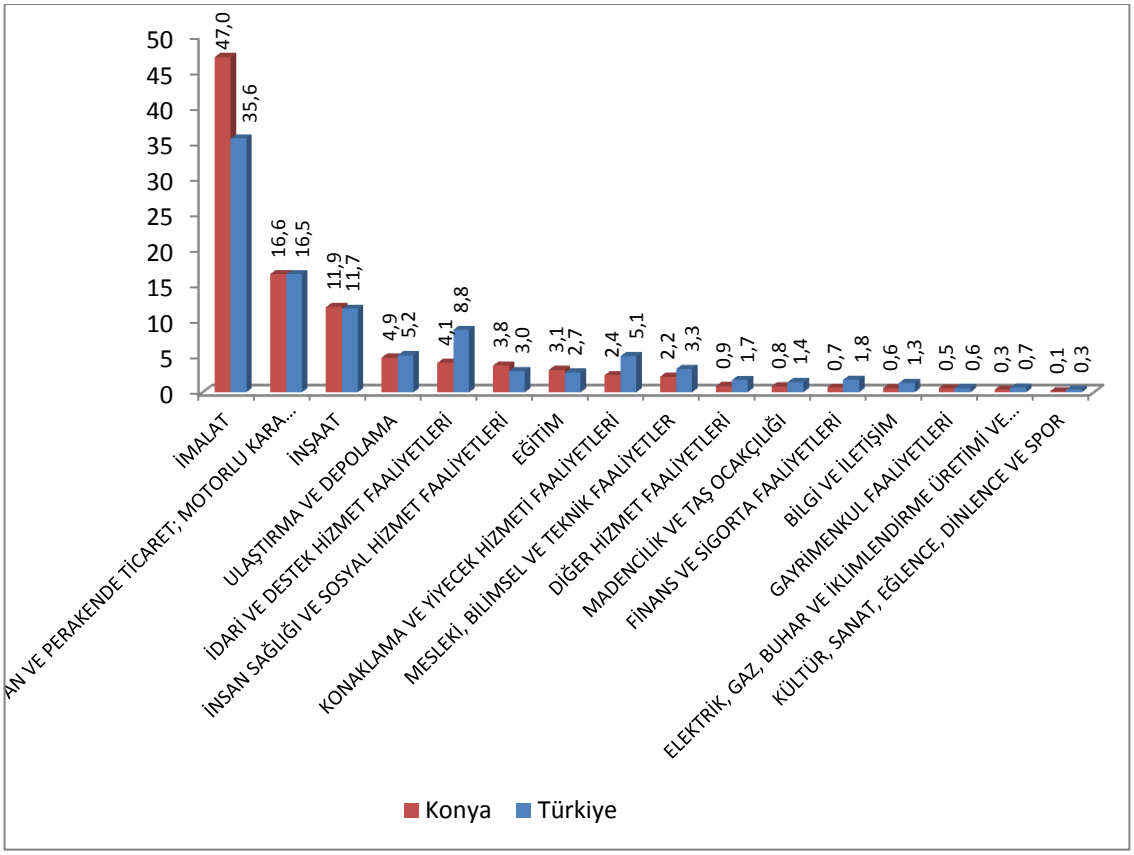

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Mevcut istihdam açısından imalat sektörü hem Türkiye'de hem de Konya'da büyük bir paya sahiptir. Konya açısından imalat sektöründe çalışan sayılarının oransal dağılımı Türkiye genelinden de fazladır. Çalışanların yaklaşık yarısı imalat sektöründedir. İdari ve destek hizmet faaliyetlerindeki istihdam oranı ülke genelinin yarısıdır. Grafikte dikkat çeken diğer bir nokta ise imalat, toptan ve perakende ticaret ile inşaat sektörlerindeki toplam istihdam oranı genel istihdam oranının dörtte üçüdür. Bu demektir ki diğer 13 sektörün istihdam oranı genelin içinde küçük bir paya sahiptir.

Tablo 27: Sektörlere Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, 2013, %

Sektör	Konya		Türkiye	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
İmalat	93,1	6,9	78,0	22,0
Toptan Ve Perakende Ticaret	86,9	13,1	76,4	23,6
İnşaat	96,9	3,1	92,8	7,2
Ulaştırma Ve Depolama	92,3	7,7	87,9	12,1
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	77,3	22,7	72,1	27,9
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	43,4	56,6	40,1	59,9
Eğitim	60,9	39,1	50,7	49,3
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	78,7	21,3	75,4	24,6
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	78,7	21,3	67,3	32,7
Diğer Hizmet Faaliyetleri	76,4	23,6	65,9	34,1
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	96,8	3,2	95,6	4,4
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	67,0	33,0	64,0	36,0
Bilgi Ve İletişim	89,2	10,8	66,9	33,1
Gayrimenkul Faaliyetleri	95,4	4,6	82,2	17,8
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklim. Üretimi Ve Dağ.	91,6	8,4	84,3	15,7
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	85,5	14,5	78,1	21,9
Su Temini; Kanal., Atık Yön. Ve İyileş. Faal.	90,5	9,5	92,8	7,2
Genel Toplam:	88,0	12,0	76,9	23,1

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Yapılan araştırma ile Konya ve ülkemizdeki mevcut istihdamın sektörel bazda cinsiyet yapısı incelenmiştir. Hem Konya'da hem de ülkemizde kadınların ağırlıklı çalıştığı sektör, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleridir. Nitelik ve beden gücü gerektiren sektörlerde ise çalışanların %90'dan fazlasının erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Konya, 2013

Meslek Grup	Erkek	Kadın	Toplam
Yöneticiler	4.017	329	4.346
Profesyonel Meslek Mensupları	8.173	2.877	11.050
Teknis., Tekniker. Ve Yrd. Prof. Meslek Men.	7.573	1.199	8.773
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3.524	2.192	5.716
Hizmet Ve Satış Elemanları	8.149	2.075	10.224
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalış.	814	130	944
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	28.719	556	29.275
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	18.508	709	19.217
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	12.311	2.489	14.800
Genel Toplam:	91.789	12.556	104.345

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Mevcut istihdamın meslek gruplarına göre dağılımı yine yapılan araştırma ile ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Kadın işgücünün profesyonel meslek mensupları grubunda daha fazla istihdam edildiği, en az ise nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları grubunda istihdam edildiği görülmektedir. Bu meslek grubunda kayıt dışılığın çok fazla olması hem erkek hem kadın istihdam sayılarını düşük göstermektedir. Üretime dönük sektörlerde istihdam edilen "teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları" grubu içerisinde kadınların erkek sayısının yaklaşık beşte birine ulaştığı söylenebilir. Meslek grupları içerisinde sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar toplam içerisinde yaklaşık %30'luk bir grup oluşturmaktadır.

Tablo 29: Çalışanların Meslek Ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Konya, 2013, %

Toplam		Erkek		Kadın	
Temizlik Görevlisi	3,23	Şoför-Yük Taşıma	3,27	Temizlik Görevlisi	10,80
Şoför-Yük Taşıma	2,88	Gaz Altı Kaynakçısı	2,78	Sekreter	6,88
Muhasebeci	2,63	Beden İşçisi (Genel)	2,64	Aşçı	4,75
Gaz Altı Kaynakçısı	2,46	Muhasebeci	2,42	Muhasebeci	4,13
Beden İşçisi (Genel)	2,41	CNC Torna Tez. Op.	2,35	Büro Memuru (Genel)	3,82
Güvenlik Görevlisi	2,15	Güvenlik Görevlisi	2,21	Ambalajcı (El İle)	2,95
CNC Torna Tez. Op.	2,06	Temizlik Görevlisi	2,19	Hemşire	2,72
Depo Hamalı	1,71	Depo Hamalı	1,93	Çaycı	2,30
Pazarlamacı	1,61	Pazarlamacı	1,70	Güvenlik Görevlisi	1,70
Aşçı	1,41	İşletmeci (Genel)	1,35	Ön Muhasebeci	1,58
Büro Memuru (Genel)	1,39	Makine Montajcısı	1,14	Satış Danışmanı	1,50
İşletmeci (Genel)	1,22	Tornacı(Torna Tez Op.)	1,13	Kasiyer	1,37
Satış Temsilcisi / Plas.	1,07	Şoför (Yolcu Taşıma)	1,13	Satış Temsilcisi / Plas.	1,34
Ambalajcı (El İle)	1,04	Meydancı	1,12	Reyon Görevlisi	1,26
Makine Montajcısı	1,02	Büro Mem.(Genel)	1,06	Acil Tıp Teknisyeni	1,14
Meydancı	1,02	Satış Temsilcisi / Plas.	1,03	Pazarlamacı	0,98
Tornacı(Torna Tez. Op.)	0,99	Beden İşçisi (İnşaat)	1,02	Okul Öncesi Öğretmeni	0,91
Şoför (Yolcu Taşıma)	0,99	Sıvacı	0,99	Dikiş Mak.Op.-Kumaş	0,89
Sekreter	0,95	Aşçı	0,95	Garson (Servis Elemanı)	0,80
Beden İşçisi (İnşaat)	0,89	Garson (Servis Elemanı)	0,88	Ambalajcı (Makine İle)	0,73

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Araştırma sonuçlarına göre cinsiyet bazında istihdama bakıldığında kadın işgücünün temizlik görevlisi, sekreter ve aşçı mesleklerinde en fazla istihdam edildiği görülmektedir.

Erkek işgücünün şoför-yük taşıma, gaz altı kaynakçısı ve beden işçisi (genel) mesleğinde en fazla istihdam edildiği görülmektedir. Kadın işgücü güç ve nitelik gerektirmeyen sektörlerde çalışma imkanı bulurken, erkek işgücünün nitelik olmayan işlerde bile beden gücüne dayalı olarak istihdam edildiği söylenebilir. Günümüzde özel sektör işyerleri aşçı, çaycı ve temizlik hizmetlerinde tercihini kadın işgücünden yana yapmaktadır.

2.2. AÇIK İŞLER

Konya işgücü piyasası talep araştırması kapsamında açık iş, araştırmanın saha uygulaması sürecinde ziyaret edilen işyerlerinden işverenlerin fiilen ihtiyaç duydukları meslekleri ifade etmektedir. Açık iş dolu olmayan veya yakında boşalacak olan pozisyonları tanımlar. Bu araştırma ile Konya ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler kapsamında referans dönemi 15 Mayıs-30 Haziran 2013 esas alınmak üzere var olduğu öğrenilen açık iş sayısı 5833'dür.

Tablo 30: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, 2013

Sektör	Toplam Açık İş	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Açık İş Veren İşyerlerinin toplam işyeri sayısına oranı Konya (%)	Açık İş Veren İşyerlerinin toplam işyeri sayısına oranı Türkiye (%)
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	24	6	16,7	19,9
İmalat	3.172	665	53,2	40,6
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklim. Ürt. Ve Dağt.	1	1	16,7	13
Su Temini;Kanal., Atık Yön. Ve İyileştirme Faal.	2	2	28,6	23,4
İnşaat	570	124	23,8	17,3
Toptan Ve Perakende Ticaret	1.150	318	33,4	27,8
Ulaştırma Ve Depolama	108	39	20,9	18,1
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	203	48	37,6	35,8
Bilgi Ve İletişim	18	6	35,7	29,1
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	15	5	14,7	17,2
Gayrimenkul Faaliyetleri	6	3	11,5	21,6
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	189	59	41,2	24,1
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	73	12	14,1	24,8
Eğitim	46	28	19,4	21,8
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	207	43	48,8	36,9
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	7	1	14,3	19,9
Diğer Hizmet Faaliyetleri	40	13	21,1	27,4
Genel Toplam:	5.833	1.373	37,2	28,7

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Araştırmanın yapıldığı dönemde kurumumuzun işverenlere ulaşarak öğrendiği açık işlerin sektörel dağılımında 665 imalat sektörü işyerinden 3172, 318 toptan ve perakende sektörü işyerinden 1150, 124 inşaat sektörü işyerinden 570 açık iş tespit edilmiştir. Konya ilinde açık iş veren sektörlere bakıldığında imalat, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler öne çıkarken, Türkiye genelinde imalat, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri öne çıkmaktadır.

Grafik 31: Meslek Gruplarına Göre Açık İşler, 2013, %

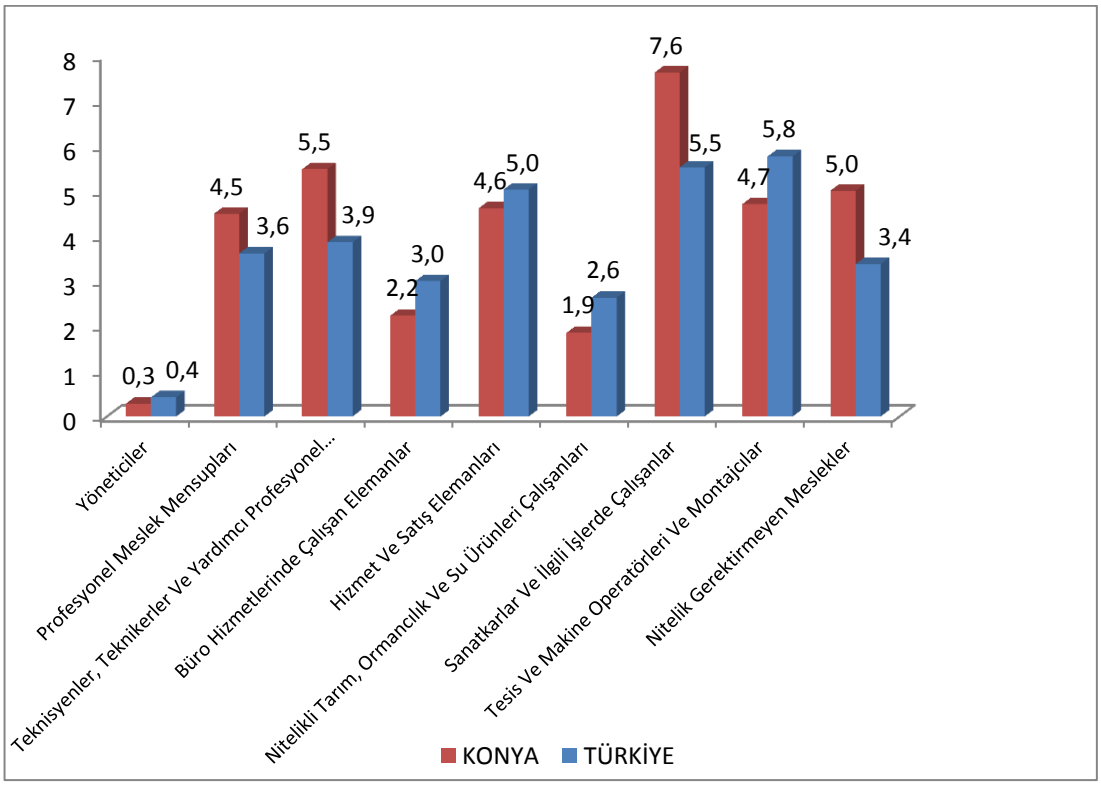

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde Konya ili için sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlara olan talebin ilk sırayı aldığı, bunu %5,5 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarının izlediği, üçüncü sırayı ise %5 ile nitelik gerektirmeyen meslek mensuplarının takip ettiği görülmektedir. Hem ülkemiz geneli hem de Konya'da en az açık iş yöneticiler meslek grubundadır.

Tablo 31: Mesleklere Göre Açık İşler, 2013, %

Konya	Açık İş Dağılımı	Türkiye	Açık İş Dağılımı
Kaynakçı (Gaz altı, Oks. Ve Elek.)	9,1	Makineci (Dikiş)	7,9
CNC Torna Tezgahı Operatörü	4,4	Beden İşçisi (Genel)	3,3
Beden İşçisi (Genel)	4,3	Güvenlik Görevlisi	3,2
Dökümcü (Metal)	2,8	Kaynakçı (Gaz altı, Oksijen Ve Elek.)	2,6
Meydancı	2,0	Temizlik Görevlisi	2,2
Garson (Servis Elemanı)	1,8	Ortacı	1,7
Ambalajcı (El İle)	1,7	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7
Pazarlamacı	1,6	Satış Danışmanı	1,6
Makine Montajcısı	1,5	Pazarlamacı	1,4
Şoför-Yük Taşıma	1,3	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,3
Temizlik Görevlisi	1,2	Komi (Garson Yardımcısı)	1,1
Tornacı (Torna Tezgah.Operatörü)	1,2	Şoför-Yük Taşıma	1,1
Usta Öğretici (Sayacılık)	1,1	Ütücü	1,0
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1,1	Depo Hamalı	0,9
Depo Hamalı	1,1	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9
Satış Temsilcisi / Plasiyer	1,1	Overlok Makinesi Operatörü	0,9
Ayakkabı İmalatçısı	1,0	Beden İşçisi (İnşaat)	0,8
Muhasebeci	1,0	Ön Muhasebeci	0,8
Hemşire	0,9	Muhasebeci	0,7
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	0,9	Hemşire	0,7

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Araştırmanın ortaya çıkardığı en önemli verilerden biri olan açık işlerin mesleklere göre dağılımı işverenlerden öğrenildiğine göre şu şekildedir; Konya ili için ilk üç meslek kaynakçı (Gaz altı, oksijen ve elektrik), CNC torna tezgâh operatörü ve beden işçisi iken, Türkiye'de bu meslekler makineci (dikiş), beden işçisi ve güvenlik görevlisidir.

Grafik 32: Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı, Konya, 2013, %

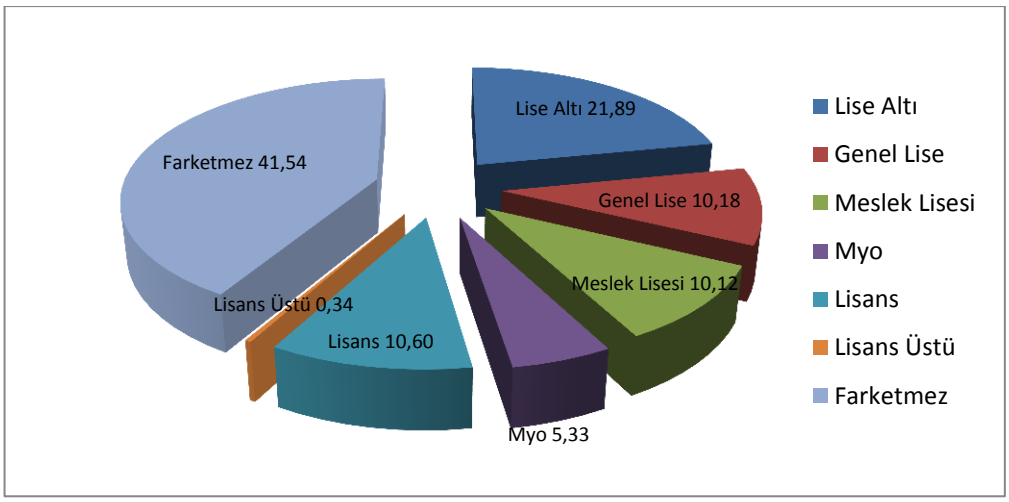

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Konya ili için açık işlerin eğitim durumuna göre dağılımı incelendiğinde açık işlerin %41,54'ü için eğitim düzeyinin öneminin olmadığı görülmüştür. Öte yandan meslek yüksekokulu mezunlarının işgücü piyasasında aranma oranlarının düşük olması yetişmiş eleman bulunmadığını ifade eden işverenler açısından bir çelişki olarak değerlendirilebilir. Yine aynı şekilde lise ve dengi okul mezunları ile lisans mezunlarının yakın değerlerde piyasada aranıyor olması talebin eğitim düzeyi açısından değerini ortaya koymaktadır. Oysa ki beklenen, eğitim düzeyi arttıkça mesleki bilginin, talep edilebilirliğin ve dolayısıyla istihdamın artması gerektiğidir.

Grafik 33: Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyleri, Konya, 2013, %

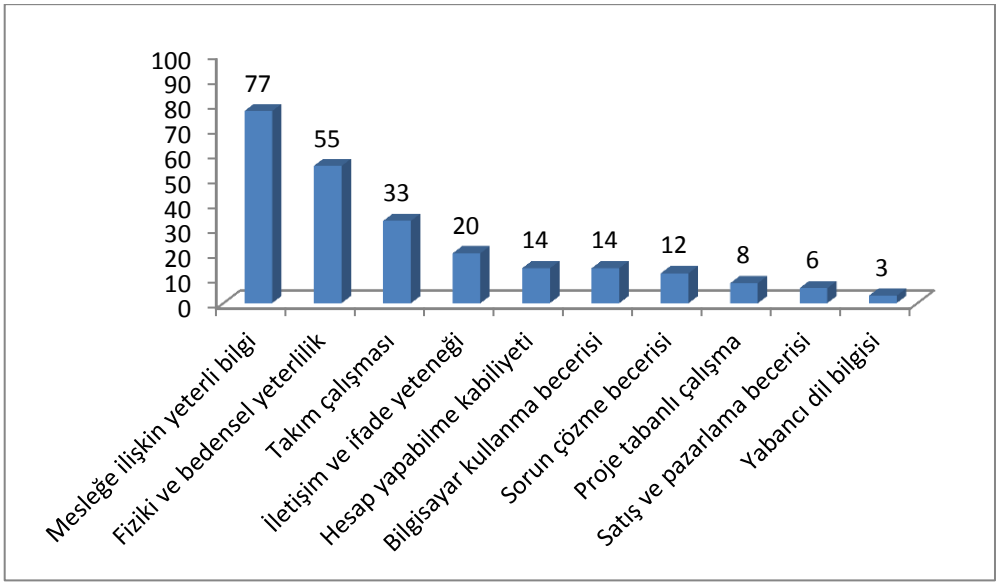

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Yapılan araştırma ile işverenlere açık işleri karşılamada dikkat edecekleri kriterlerin tespiti amacıyla yönlendirilen sorulara verilen cevaplara göre mesleğe ilişkin yeterli bilgi %77 ile ilk sırayı almıştır. Bu soruya işverenler birden çok seçenek ile cevap verebildiklerinden oransal olarak fiziki ve bedensel yeterlilik %55 ile ikinci sırayı almıştır. Buna göre işverenler hem mesleki bilgi hem de fiziki olarak en yeterli işgücü ile çalışmak istemektedirler.

Grafik 34: Açık İşlerin Aranma Kanalları, 2013, %

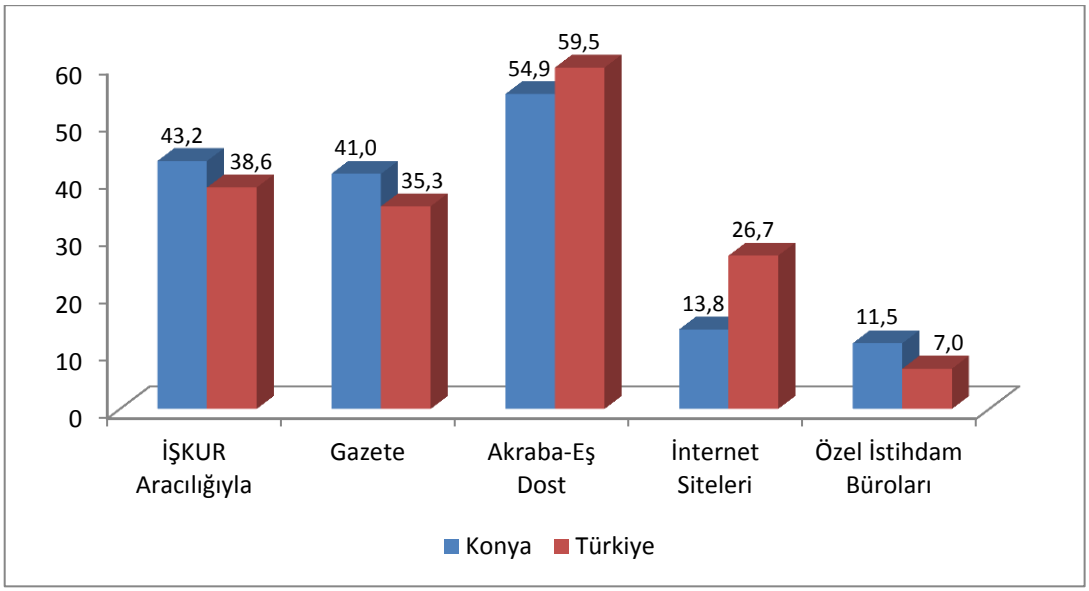

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

İşverenler işyerine kazandıracakları işgücünü ararken çeşitli kanallara başvurmaktadırlar. Bunların bazıları ücretli bazıları ise Kurumumuz hizmetleri gibi ücretsizdir. Yapılan araştırmada işverenlerin hem ülkemizde hem de Konya'da %50'nin üzerinde bir oranla akraba-eş dost kanalını kullandığı tespit edilmiştir. Bu noktada sevindirici bir hususu söylemekte yarar vardır; eleman temininde Konya'da İŞKUR'un tercih edilme oranı %43,2'dir.

2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamındaki işletmelere 2013 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. İşyerlerinin işgücü piyasasında bulmakta güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. Bu bölümde temininde güçlük çekilen mesleklerin, meslek gruplarına ve sektörlere göre dağılımı ve teminde güçlük çekilme nedenlerine değinilecektir.

Tablo 32: Temininde Güçlük Bildiren İşyeri Sayıları, Konya, 2013

Sektörler	Toplam İşyeri Sayısı	Teminde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	38	13	33,3
İmalat	1.249	844	67,5
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklim. Üretimi Ve Dağ.	6	1	16,7
Su Temini; Kanal., Atık Yönetimi Ve İyileş.Faal.	7	2	28,6
İnşaat	523	193	36,9
Toptan Ve Perakende Ticaret	951	480	50,5
Ulaştırma Ve Depolama	187	86	45,8
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	128	77	59,8
Bilgi Ve İletişim	16	9	57,1
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	35	6	17,6
Gayrimenkul Faaliyetleri	26	3	11,5
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	143	87	61,0
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	84	18	21,8
Eğitim	143	59	41,0
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	89	63	70,2
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	8	1	14,3
Diğer Hizmet Faaliyetleri	60	22	36,8
Genel Toplam:	3.693	1.963	53,2

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Araştırma kapsamında işverenlerle yapılan yüz yüze görüşmeler neticesinde eleman temininde güçlük çektikleri belirlenmiştir. Sektörel olarak toplam işyeri sayısı ile eleman temininde güçlük çeken işyeri sayısı birlikte incelendiğinde insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe toplam 89 işyeri ziyaret edilmiş bunlardan %70,2'si yani 63 tanesi eleman temininde güçlük çektiklerini ifade etmiştir. İmalat sektöründe faaliyet gösteren 1249 işyeri ziyaret edilmiş bunlardan 844 adedi diğer bir ifadeyle %67,5'i, mesleki, bilimsel ve teknik alanda faaliyet gösteren 143 işyeri ziyaret edilmiş, 87 tanesi (%61) aynı sorunu yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 33: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı, 2013, %

Sektörler	TGÇM Kişi Sayısı	Konya	Türkiye
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	52	0,7	0,8
İmalat	3.305	46,9	39,4
Su Temini; Kanal., Atık Yönetimi Ve İyileş.Faal.	5	0,1	0,2
İnşaat	905	12,8	13,4
Toptan Ve Perakende Ticaret	1.496	21,2	18,1
Ulaştırma Ve Depolama	216	3,1	3,8
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	288	4,1	6,5
Bilgi Ve İletişim	27	0,4	0,8
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	25	0,4	0,7
Gayrimenkul Faaliyetleri	9	0,1	0,6
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	253	3,6	3,1
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	64	0,9	5,8
Eğitim	98	1,4	1,7
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	247	3,5	2,9
Diğer Hizmet Faaliyetleri	57	0,8	1,8
Genel Toplam	7.049	100	100

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımı incelendiğinde Konya ili ve ülkemiz geneli için paralel sonuçlar olduğu görülmektedir. İmalat sektörü hem ülkemiz hem de Konya için eleman temininde en çok güçlük çekilen sektördür. İmalat sektörünü ise Konya'da %21,2 toptan ve perakende ticaret, %12,8 ile inşaat sektörleri takip etmektedir.

Grafik 35: Temininde Güçlük Çekilen Meslek Grupları, 2013, %

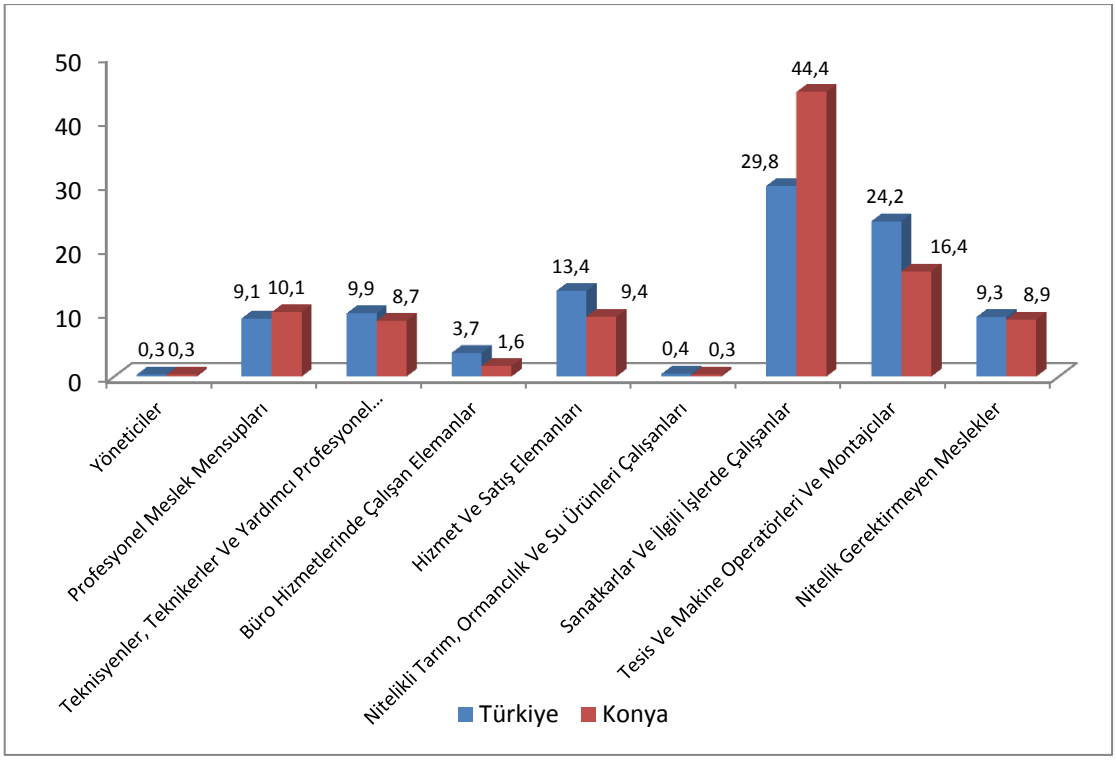

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Temininde güçlük çekilen meslek grupları incelendiğinde Konya ilinde Türkiye genelinde olduğu gibi sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda eleman temini bir hayli zor olmaktadır. Bu duruma yetişmiş işgücünün az olması neden olabilmektedir. Tesis ve makine operatörleri meslek grubu Konya'da %16,4, Türkiye genelinde ise %24,2 ile ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 34: Temininde Güçlük Çekilen İlk 20 Mesleğin Oransal Dağılımı, 2013, %

Konya	TGÇM Oran	Türkiye	TGÇM Oran
Kaynakçı (Gaz altı,oksijen, elek.)	9,4	Makineci (Dikiş)	6,9
CNC Torna Tezgahı Operatörü	4,6	Kaynakçı (Gaz altı,oksijen, elek.)	2,9
Şoför-Yük Taşıma	2,8	Güvenlik Görevlisi	2,8
Dökümcü (Metal)	2,3	Garson (Servis Elemanı)	2,3
Beden İşçisi (Genel)	2,2	Beden İşçisi (Genel)	1,9
Garson (Servis Elemanı)	1,8	Satış Danışmanı	1,4
Tornacı (Torna Tez.Operatörü)	1,8	Ortacı	1,4
Pazarlamacı	1,6	Temizlik Görevlisi	1,3
Metal Döküm Kalıpçısı	1,6	Pazarlamacı	1,3
Depo Hamalı	1,3	Aşçı	1,1
Akaryakıt Satış Elemanı	1,3	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,0
Ambalajcı (El İle)	1,1	Şoför-Yük Taşıma	1,0
Boyacı-Metal	1,1	Sıvacı	0,9
Satış Temsilcisi / Plasiyer	1,1	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9
Muhasebeci	1,1	Beden İşçisi (İnşaat)	0,9
Elektrikçi (Genel)	1,0	Ütücü	0,9
Satış Danışmanı	1,0	Hemşire	0,8
Makine Montajcısı	1,0	Muhasebeci	0,8
Aşçı	0,9	Komi (Garson Yardımcısı)	0,8
Sıvacı	0,9	Sıhhi Tesisatçı	0,8

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Temininde güçlük çekilen meslekler incelendiğinde Konya'da kaynakçı (gaz altı, oksijen, elektrik) mesleğinin başı çektiği görülmektedir. Bunu aynı şekilde doğrudan imalat sektörüne ait bir başka meslek olan CNC torna tezgâhı operatörü mesleği izlemektedir. Türkiye genelinde ise makineci (dikiş) (%6,9) ve kaynakçı (gaz altı, oksijen, elektrik) (%2,9) meslekleri ilk sıralarda yer almaktadır.

Grafik 36: Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, 2013, %

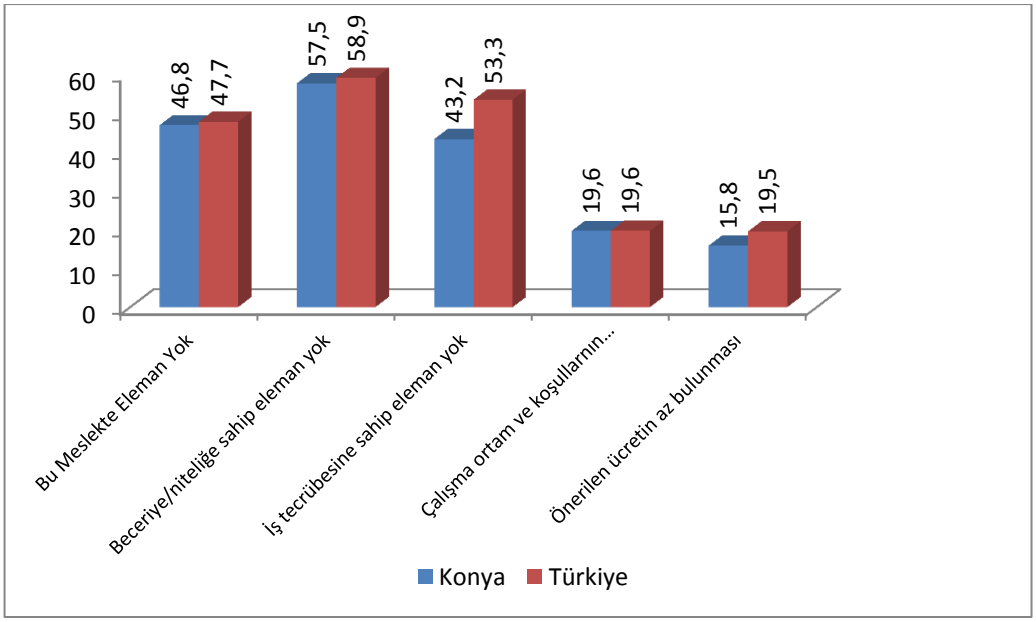

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

İşgücü piyasasının talep kısmının incelendiği araştırma kapsamında işverenlere eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinin neler olabileceği sorulmuştur. Konya'da işverenlerin %57,5'i, Türkiye genelinde ise %58,9'u yeterli derecede beceri/niteliğe sahip eleman olmamasını sebep göstermişlerdir. Araştırmada işverenler ikinci sebep olarak ise meslekte yeterli eleman olmamasını göstermişlerdir.

2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Sağlıklı ve değişen şartlara göre ihtiyaca cevap verebilecek sosyo-ekonomik politika yapmak, toplumsal ve ekonomik hayat hakkında güncel ve doğru bilgiye sahip olmayı gerektirir. Bu şekilde içinde bulunduğumuz durum ve ileriki zamanlarda gerçekleşmesi olası yönler tespit edilince buna karşı ne gibi önlem alınabileceğini ve alternatifler sunulabileceğini belirlemek de kolay ve başarılı olacaktır.

Ulusal işgücü ve istihdam politikalarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde işgücü piyasası analiziyle sağlanan bilgiler vazgeçilmez bir rol oynar. Herhangi bir işgücü piyasası bilgi programı tüm sektörlerde ve ekonominin tüm alanlarında işgücü arz ve talebinin uzun vadede tam bir profilini ortaya koymak zorundadır ki insan kaynaklarının oluşturulması ve kullanılmasıyla ilgili karar süreçlerinde son derece önemlidir.

Tablo 35: Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi, Konya, 2013

Sektör	31 Aralık 2013	30 Haziran 2014	31 Aralık 2013 NİDO	30 Haziran 2014 NİDO
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	16	67	0,3	1,2
İmalat	3.009	2.815	54,9	51,1
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklim. Üret. Ve Dağıt.	-6	0	-0,1	0,0
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yön.İ Ve İyileş. Faal.	-14	-13	-0,3	-0,2
İnşaat	471	648	8,6	11,8
Toptan Ve Perakende Ticaret	960	1.022	17,5	18,6
Ulaştırma Ve Depolama	199	204	3,6	3,7
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	190	182	3,5	3,3
Bilgi Ve İletişim	15	15	0,3	0,3
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	15	51	0,3	0,9
Gayrimenkul Faaliyetleri	64	19	1,2	0,3
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	271	151	4,9	2,7
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	34	29	0,6	0,5
Kamu Yön. Ve Savunma Zorunlu Sosyal Güvenlik	0	0	0,0	0,0
Eğitim	9	25	0,2	0,4
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	138	171	2,5	3,1
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	48	45	0,9	0,8
Diğer Hizmet Faaliyetleri	63	79	1,2	1,4

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Yapılan araştırmada işverenlerin kısa ve uzun vadedeki istihdam beklentileri de ölçülmüştür. Sektörlere göre yapılan yukarıdaki tabloda referans dönemi içerisinde kısa ve uzun vadedeki beklentinin imalat, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 36: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi, Konya, 2013

Meslek Grupları	31 Aralık 2013	30 Haziran 2014	31 Aralık 2013 NİDO	30 Haziran 2014 NİDO
Yöneticiler	7	8	0,1	0,1
Profesyonel Meslek Mensupları	463	382	8,4	6,9
Teknis., Teknik. Ve Yrd Prof. Mes.Mensup.	572	506	10,4	9,2
Büro Hizmetlerinde Çalışan Eleman.	83	98	1,5	1,8
Hizmet Ve Satış Elemanları	324	321	5,9	5,8
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ür. Çal	13	17	0,2	0,3
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.422	2.465	44,2	44,8
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montaj.	879	1.190	16,0	21,6
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	720	521	13,1	9,5

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Gelecek dönem istihdam eğilimleri meslek gruplarına göre incelendiğinde kısa ve uzun vadede en fazla istihdam beklentisi sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlardadır. Bunu tesis ve makine operatörleri ve montaj ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları takip etmektedir. Buradan hareketle imalata dayalı mesleklerde daha büyük istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 37: En Fazla İstihdam Artışı Beklenen 20 Meslek, Konya, 2013

31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Kaynakçı (Gaz altı,oksijen,elektrik)	Kaynakçı (Gaz altı,oksijen,elektrik)
CNC Torna Tezgahı Operatörü	CNC Torna Tezgahı Operatörü
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma
Pazarlamacı	Pazarlamacı
Dökümcü (Metal)	Dökümcü (Metal)
Garson (Servis Elemanı)	Temizlik Görevlisi
Şoför-Yük Taşıma	Makine Montajcısı
Depo Hamalı	Ambalajcı (Makine İle)
Ambalajcı (El İle)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Garson (Servis Elemanı)
Meydancı	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Makine Montajcısı	Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	Meydancı
Duvarcı	Depo Hamalı
Soğuk Demirci	Ambalajcı (El İle)
Metal Döküm Kalıpçısı	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)
Makine Montaj İşçisi	Metal Döküm Kalıpçısı
Usta Öğretici (Sayacılık)	Sıvacı
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

Araştırma kapsamında en fazla net istihdam değişim oranının imalat sektöründe olduğu tespit edildiğine göre bu sektörün ihtiyacı olan mesleklerde en fazla aranılan meslekler listesinde ilk sıraları paylaşmışlardır. Kısa ve uzun vadede kaynakçı ve CNC torna tezgahı operatörü mesleklerini vasıfsız ve şoför meslekleri takip etmektedir.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen 20 Meslek, Konya, 2013

31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Güvenlik Görevlisi (Silahsız+Silahlı)	Tarım İşçisi-Karma Çiftçilik
Direksiyon Eğitmeni	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Madenci (Genel)	Demirci (Makine İle)
Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (İnşaat)
Parke Ve Bordür Taşı İmal İşçisi	Direksiyon Eğitmeni
Isı Yalıtımcısı	Destek Personeli (yardımcı Hizmetler)
Büro Memuru (Genel)	İnşaat Kalfası (Genel)
Destek Personeli (yardımcı Hizmetler)	Büro Memuru (Genel)
Montaj İşçisi (Havalı Tornavida)	Diğer Ciltçiler Ve İlgili İşçiler
Diğer Tuğla Örücüler, Taş Duvarcılar	Bekçi
İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap)	El Ve Makine Dikişçisi (Genel)
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Isı Yalıtımcısı
Diş Protez Teknisyeni	Elektrik Tesisatçısı-Bina
Motor Ve Araç Tek. Bil.Öğr. (Sürücü Kursu)	Sağlık Memuru
Tarım İşçisi-Karma Çiftçilik	Beton Transmikser Operatörü
İnşaat Bekçisi	Motor Ve Araç Tek. Bil.Öğr. (Sürücü Kursu)
Pasta Ustası	Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü
Sağlık Memuru	Pasta Ustası
El Ve Makine Nakışçısı	Eczacı Kalfası
Topoğraf	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim

Kaynak: Konya İPTA 2013 İlkbahar Dönemi

İlkbahar dönemi işgücü piyasası talep araştırması kapsamında en çok talep edilen meslekler belirlendiği gibi istihdamı azalması muhtemel meslekler de belirlenmiştir. Yukarıdaki tablodan da görüleceği gibi belirli süreli işler kapsamındaki mesleklerin konjonktürel olarak istihdamının azalması muhtemeldir. Ancak güvenlik görevlisi mesleğinde talepten fazla bir arz olması işgücünün sıklıkla yer değiştirmesine neden olmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİ

Modern iktisat kuramlarına göre; eğitim, işgücüne katılma oranını ve istihdam edilebilirliği olumlu etkilemektedir. İyi eğitilmiş, yeterli mesleki eğitim almış işgücünün iş arama süresinin daha kısa olacağı ifade edilmektedir.

Araştırma, istihdamın sektörel yapısını da kısmen inceleme fırsatı vermiştir. Son yıllarda istihdamın hizmetler sektöründe yoğunlaşmaya başladığı, tarım sektöründen ayrılan işgücünün sanayi sektörüne gitmek yerine, hizmetler sektörüne kaydığı bilinen bir gerçektir.

Tarım sektörü araştırma kapsamında değildir. Ancak, tarım sektöründeki düşük verimlilik, kayıt dışı istihdam, tarım sektörünün dünya pazarlarındaki yeterli olmayan rekabet gücü, işgücü piyasasının en temel sorunlarından biridir. Tarımsal işletmecilik modellerinin teşvik edilmesi, tarıma dayalı sanayinin gelişimine destek verilmesi; sanayi sektörü ile tarım sektöründeki istihdamın birlikte gelişimi ve yerel düzeyde istihdam oluşturulması, temelinde mesleksizlik ve yetenek uyumsuzluğu olan işsizliğin çözümünde önemli bir dönüm noktası niteliğindedir.

İstihdam olanaklarının iyileştirilmesi, yeni mesleklerle istihdam oluşturulması, başta eğitim kurumları olmak üzere işgücü piyasası aktörlerinin kendisine çeki düzen vermesine ve gelişmelere göre yeni politikalar geliştirmesine neden olacaktır. Bu noktada eğitim kurumları, işletmeler ve iş arayanların etkin bir iletişimi ve işbirliği son derece önemlidir. Yıllardır dile getirilen bu gerçeğin işlerliği bir an önce sağlanmalıdır. Bu konuda Kurumumuzun UMEM ve İşbaşı Eğitim Programları öncü niteliğindedir ve tarafların katkısıyla daha da geliştirilmelidir.

Ekonomik büyüme sürecinde, hızlı rekabetin doğurduğu yeni ortamda, piyasaya uygun istihdam politikalarının oluşturulmasında, bireysel gelişme ve vatandaşlık duygularının artırılmasında, eskiden beri önemli bir rol üstlendiği bilinen eğitim, işgücü piyasası için aktif bir politika aracıdır.

Eğitim; işsizlikle mücadelede, istihdamın artırılmasında, genç işgücüne meslek kazandırılmasında, uzun süreli işsizlerin de başka sektörlerde ve başka mesleklerle istihdamını sağlayacak bilgi, beceri ve yeterlilikleri kazandırmasında önemli bir araçtır. Ancak eğitimin yararlı olabilmesi ihtiyaçlara ve beklentilere, yani istihdam edilebilirliğe katkı

sağlamasıyla doğrudan alakalıdır. Aksi halde hem insan kaynakları hem de kamu kaynakları israf edildiği gibi çalışmak isteyenlerin motivasyonunu da azaltmaktadır.

Ülkemizin en önemli kaynağı insan kaynağıdır. Herkesin talebi iyi bir eğitim ve iyi bir iş imkânıdır. Sorunları en aza indirilmiş, çalışanın ve çalıştıranın memnun olduğu bir işgücü piyasası ekonomik kalkınmada lokomotif etkisi yapacağı gibi insanları da mutlu edecektir. İstihdam programları, işgücünün eğitim durumuna göre ya da eğitim harcamaları istihdam edilecek işgücünün mesleki yapısına göre yapılırsa nitelikli istihdam gerçekleştirilmiş olacaktır. Bu da işgücü piyasası hakkında sağlam ve güncel bilgilerin derlenmesine bağlıdır.

Bu anlamda Kurumumuzca gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırmaları piyasanın nabzını tutması açısından son derece önemlidir. Araştırma ile mevcut istihdam yapısı hakkında bilgi sahibi olunurken, kısa ve uzun vadede talebi artacak veya azalacak olan meslekler belirlenmektedir. Böylece, işgücü piyasasına girmeye hazırlanan, uzun süreli işsiz olanlara hangi mesleklerde açık iş olduğu yönünde de bilgi sunulmaktadır.

Elinizdeki bu raporun, politika yapıcılara, karar alıcılara, tüm paydaşlara kaynak olmasını temenni ederiz.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

Ekonomi Bakanlığı Verileri

Kalkınma Bakanlığı Verileri

Milli Eğitim Bakanlığı Verileri

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1– Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca İstatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2– 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden İş ve İşgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.
3– İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:									
İşyerinin Yasal Ünvanı	:									
İşyerinin Tabela Ünvanı	:									

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ ..... @ .....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Ünvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza / Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulanmasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

Bu İşyeri Bilgi Formu ziyaretçi ve koordinatör el kitabı okunduktan sonra uygulanacak ve veri girişi ziyaretçi el kitabına uygun yapılacaktır. Aksi istenmez.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAX	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma İşçisi vb.)	Erkek Çalışan **Sayısı**	Kadın Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman İhtiyacı duymuyoruz. ☐ ⇨ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	**Beceri İhtiyacı (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik becerı) 4. Mesleğe İlişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	**Açık İşlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları 1 2 3 4 5
		☐		☐	

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.7'e geçiniz
	Hayırsa →	5.1 veya 5.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.		7.sonuya geçiniz
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum.		8.sonuya geçiniz
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
5.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.9'a geçiniz
	Hayırsa →	5.1 veya 5.2 geçiniz
5.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.		9.sonuya geçiniz
5.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.9'a geçiniz
	Hayırsa →	5.1 veya 5.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum.		10.sonuya geçiniz
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekleri temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz meslekli personel karşılıyor mu? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çeklime Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki becerileri/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam işyeri	**65.723**

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İş}gücü\ Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık Ve Balıkçılık
B	Madencilik Ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan Ve Parekende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motordikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma Ve Depolama
I	Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi Ve İletişim
K	Finans Ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi Ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün İSCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli,

ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arzı\ (istihdam+\text{iş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yükseköğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan,

boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. Beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3–B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0

Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7

Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Tem. Güçlük Çekil. Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Haziran 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık 2013**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2014**
Maden.ve taş ocak.	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
El., gaz, buhar ve iklim. ür. ve dağ.	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su tem.kanal., atık yön. ve iyileş.faal.	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hiz. faal.	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilim. ve tek. Faal.	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8

İdari ve des. hiz. faal.	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yön.ve sav. Zor.sos. güv.	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağ. ve sos. hiz. faal.	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğl., din. ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	38	861	24	52	16	67	2,7	1,8	7,7
İmalat	1.249	49.048	3.172	3.305	3.009	2.815	6,1	6,1	5,7
Elektrik, gaz, buhar ve iklim. Ür ve dağ.	6	358	1	1	-6	0	0,3	-1,7	0
Su temini; kanal., atık yön. ve iyi.faal.	7	116	2	5	-14	-13	1,7	-12,1	-11,2
İnşaat	523	12.462	570	905	471	649	4,4	3,8	5,2

Toptan ve perakende ticaret	951	17.305	1.150	1.996	960	1.022	6,2	5,6	5,9
Ulaştırma ve depolama	187	5.088	108	216	199	204	2,1	3,9	4
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	128	2.487	204	288	190	182	7,6	7,7	7,3
Bilgi ve iletişim	16	584	18	27	15	15	3	2,5	2,5
Finans ve sigorta faaliyetleri	35	689	15	25	15	52	2,2	2,2	7,5
Gayrimenkul faaliyetleri	26	568	6	9	64	19	1,1	11,3	3,4
Mesleki, bilim ve teknik faaliyetler	143	2.270	189	253	271	151	7,7	12	6,7
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	84	4.291	73	64	35	29	1,7	0,8	0,7
Eğitim	143	3.262	46	98	9	25	1,4	0,3	0,8
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	89	3.921	207	247	138	171	5	3,5	4,4
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	8	142	7	2	48	45	5	34	32
Diğer hizmet faaliyetleri	60	892	40	57	63	79	4,3	7,1	8,9
GENEL TOPLAM	3.693	104.345	5.833	7.049	5.483	5.509	5,3	5,3	5,3

*Yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.